



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 30 maart 2020 15:00 uur – 16.15 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind (vanaf 15.30 uur), de heer Van Raak, [REDACTED]

[REDACTED] (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d. 30 maart 2020

1. Opening

2. Verzoek tot ramingsbijstelling

Door de ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken is aan de Kamer gevraagd de komende jaren te bezuinigen, gelet op de coronacrisis. Het Presidium wil duidelijk in kaart gebracht hebben wat de consequenties zijn als afgezien wordt van de ramingsophoging in de periode 2022-2025. Dit punt wordt binnenkort opnieuw geagendeerd. Ook wordt nagegaan hoe de andere Hoge Colleges van Staat met dit verzoek omgaan.

3. Brief Kabinet inzake spoedeisende wetsvoorstellen

De Voorzitter geeft aan dat zij op 17 maart 2020 een brief heeft gestuurd aan de minister-president waarin is meegedeeld hoe de Tweede Kamer tot 6 april zal vergaderen. In deze brief is ook verzocht aan te geven welke wetsvoorstellen urgent zijn en behandeld moeten worden gelet op financiële of organisatorische complicaties. Vanuit het kabinet is een lange lijst met voorstellen gestuurd aan de Kamer. Op deze lijst staan 84 wetsvoorstellen waarvan er 41 nog niet zijn ingediend. Het Presidium bespreekt de vraag of dit overzicht op deze manier doorgeleid moet worden naar de Kamercommissies, omdat de lijst erg lang is en de vergadermomenten beperkt zijn. De Voorzitter stelt voor om de commissies wel te betrekken bij het maken van keuzes; het Presidium kan niet bepalen wat wel of niet behandeld moet worden. Afsproken wordt dat de vaste Kamercommissies de lijst met wetsvoorstellen kritisch bekijken en aangeven wat dringend behandeling behoeft. Corona-gerelateerde onderwerpen hebben altijd voorrang, vervolgens onderwerpen die juridisch en/of financieel noodzakelijk zijn, daarna komen eventueel andere onderwerpen aan



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

bod. De Voorzitter organiseert een videovergadering met de commissievoorzitters om deze lijst met hen te bespreken, vervolgens komt het terug in het Presidium. Gelet op de beperkende omstandigheden waarin de Kamer momenteel haar werkzaamheden verricht zal de Griffie Plenair de planning van de overleggen coördineren in verband met de urgentie van de te behandelen wetsvoorstellen en met inachtneming van de spreiding van de vergaderingen en de inzet van mensen. Opgemerkt wordt dat het opstellen van een lijst met urgente wetsvoorstellen geen eenmalige acties is, de lijst zal regelmatig aangepast worden.

Een andere vraag is of er ruimte is voor het voeren van politieke debatten met het oog op de controlerende taak van de Kamer. De conclusie is dat deze debatten moeten passen binnen het terughoudende regime dat de Kamer nu hanteert. Mocht er een verzoek komen dan wordt dit besproken met de fractievoorzitters. Het terughoudende regime geldt ook voor initiatiefwetgeving en andere overleggen.

Gevraagd wordt wat de mogelijkheden zijn om van het quorum af te wijken als Kamerleden massaal ziek zijn of in quarantaine zitten en wat de risico's zijn om te vergaderen zonder quorum. De Voorzitter zegt dat hierover is gesproken met de Eerste Kamer. Er wordt gewerkt aan een notitie over de juridische implicaties als er geen quorum zou zijn en er een beroep gedaan moet worden op staatsnoodrecht. Als deze notitie af is wordt deze geagendeerd. Op dit moment is er geen probleem om het quorum te halen. De Voorzitter zegt dat zij niet met een voorstel richting het Presidium komt om van het Grondwetsartikel af te wijken door middel van een alternatieve interpretatie.

4. Rondvraag

- De Voorzitter geeft aan dat de sprekersvolgorde tijdens de plenaire debatten over corona gebaseerd is op fractiegrootte.
- De Voorzitter deelt mee dat er een mail gestuurd is aan alle medewerkers om hen te bedanken voor hun inzet in deze bijzondere weken.
- Mevrouw Bergkamp vraagt of de coronacrisis gevolgen heeft voor de planning van de verhuizing en de renovatie. De [REDACTED] zegt dat het programmabureau doorwerkt. Eén dezer dagen komt er een voortgangsrapportage van de minister over de renovatie. De Voorzitter van de BBC heeft overleg over een aantal zaken rond de renovatie. Binnenkort komen er stukken naar het Presidium.
- De heer Van der Lee vraagt of de Kamer tijdens het meireces in bedrijf blijft? Hierover is nog geen besluit genomen, dit zal mede afhangen van de ontwikkelingen de komende weken.

5. Besluiten

- De Voorzitter organiseert een videovergadering met de commissievoorzitters om te spreken over de behandeling van de lijst met wetsvoorstellen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

- Griffie Plenair coördineert, gelet op de beperkende omstandigheden waarin de Kamer momenteel haar werkzaamheden verricht de planning van de overleggen in verband met de urgentie van de te behandelen wetsvoorstellen en met inachtneming van de spreiding van de vergaderingen en de inzet van mensen.

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

Verslag Presidiumvergadering 8 mei 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 23 april

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

3.1 Notitie verruiming werkzaamheden Tweede Kamer

De Voorzitter licht toe dat, nu het kabinet een toekomstperspectief heeft geschetst voor de komende maanden, er ook voor de Tweede Kamer een andere fase aanbreekt. De Presidiumleden zijn akkoord met het voorstel van de Voorzitter om het parlementaire werk te verruimen door wekelijks weer een mondeling vragenuur en een regeling van werkzaamheden te laten plaats vinden. Ook is de plenaire zaal op dinsdag, woensdag en donderdag beschikbaar voor debatten. De Presidiumleden spreken hun waardering uit voor de notitie. Gewezen wordt op de noodzaak om stap-voor-stap op te starten zodat ook de fracties intern de gelegenheid hebben dit goed te organiseren. Het organiseren van een hoofdelijke stemming kan op verschillende manieren vorm gegeven worden, groepsgewijs of verspreid over de zaal en de publieke tribune. De presidiumleden zullen dit punt bespreken in hun fractie. Om ruimte te creëren in de plenaire zaal wordt de dienst verslag en redactie verplaatst en komt achter vak K. Het Presidium stemt hiermee in. Voor het houden van fractievergaderingen heeft de Voorzitter samen met het [REDACTED] in kaart gebracht welke zalen beschikbaar zijn met inachtneming van de RIVM-richtlijnen. De fracties moeten hierover onderling afspraken maken. Dit is een taak van de politiek secretarissen. Mevrouw Tellegen zal de politiek secretarissen en de ambtelijk secretarissen bijeenroepen zodat hierover in gezamenlijkheid afspraken gemaakt kunnen worden. Het gereedmaken van meer vergaderzalen kost tijd, omdat hiervoor meubilair moet worden besteld wat niet direct leverbaar is. Zodra een zaal ingericht kan worden gebeurt dit ook. Waar mogelijk zijn er ook voorzieningen voor slechthorenden. De procedurevergaderingen kunnen plaats blijven vinden via een videovergadering, die ook live gestreamd kan worden. De Voorzitter geeft aan dat thuiswerken nog steeds het uitgangspunt is, maar er moet een balans gevonden worden tussen thuiswerken en de aanwezigheid in de Kamer. De



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

[REDACTED] werkt momenteel aan een 'anderhalve meter-protocol' voor de ambtelijke organisatie van de Tweede Kamer waarin ingegaan wordt op de werkplekken, ict, restaurant, ov-gebruik en andere praktische zaken. Dit wordt de volgende vergadering geagendeerd en vervolgens besproken met de ambtelijk secretarissen en de Ondernemingsraad. De Voorzitter zal de volgende vergadering een stappenplan agenderen waarin staat hoe het primair proces opgestart wordt. Mevrouw Tellegen pleit nogmaals voor de invoering van een digitaal quorum in deze bijzondere situatie tot aan de zomer. De Voorzitter geeft aan dit onderwerp al een aantal keren besproken is. Nu de Kamer het parlementaire werk weer hervat is dit punt niet meer aan de orde. Het staat Kamerleden vrij hierover een voorstel in te dienen. De heer Van der Lee stelt voor om de komende tijd in het mondeling vragenuur geen coronagerelateerde vragen toe te laten maar juist te kiezen voor andere actuele onderwerpen. Aansluitend wordt voorgesteld de termijn voor het indienen van mondelinge vragen te sluiten aan het eind van maandagmiddag. Hiermee wordt afweken van het reglement van orde van de Tweede Kamer. Dit komt terug in het stappenplan. Tijdens de vorige vergadering is gesproken over het schrappen van de lange lijst van meerderheidsdebatten en dertigledendebatten. De Voorzitter geeft aan dat het Presidium niet de bevoegdheid heeft dit te doen. Zij zal een beroep doen op alle commissievoorzitters om in hun procedurevergadering te bevorderen dat debatten van deze lijst afgevoerd worden. De Voorzitter vraagt de presidiumleden om dit ook binnen hun eigen fractie te doen. Vooralsnog gaat het Presidium ervanuit dat het komende zomerreces gehandhaafd blijft. Als blijkt dat het onderwijs deze zomer een ander vakantieooster invoert komt het onderwerp terug op de agenda.

4.1.1

4. Kamerorganisatie

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenborg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (stafbureau)

afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

4.1.1



Besluitenlijst Presidiumvergadering 8 mei 2020 (ter publicatie)

- Het Presidium is akkoord met het voorstel om het parlementaire werk te verruimen door wekelijks weer een mondeling vragenuur en een regeling van werkzaamheden te laten plaats vinden. Ook is de plenaire zaal op dinsdag, woensdag en donderdag beschikbaar voor debatten.
- Het Presidium stemt in met de verplaatsing in de plenaire zaal van de dienst verslag en redactie
- Het Presidium besluit dat tot en met het zomerreces de Tweede Kamer niet toegankelijk is voor bezoekers

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van
Toenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind,
■■■■, ■■■■, ■■■■■■■■■■ (agendapunt 3.1), ■■■■■■■■■■
(agendapunt 3.1), ■■■■■■■■■■ (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 30 maart 2020 15:00 uur – 16.15 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind (vanaf 15.30 uur), de heer Van Raak, ██████████

██████████ (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d. 30 maart 2020

1. Opening

2. Verzoek tot ramingsbijstelling

Door de ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken is aan de Kamer gevraagd de komende jaren te bezuinigen, gelet op de coronacrisis. Het Presidium wil duidelijk in kaart gebracht hebben wat de consequenties zijn als afgezien wordt van de ramingsophoging in de periode 2022-2025. Dit punt wordt binnenkort opnieuw geagendeerd. Ook wordt nagegaan hoe de andere Hoge Colleges van Staat met dit verzoek omgaan.

3. Brief Kabinet inzake spoedeisende wetsvoorstellen

De Voorzitter geeft aan dat zij op 17 maart 2020 een brief heeft gestuurd aan de minister-president waarin is meegedeeld hoe de Tweede Kamer tot 6 april zal vergaderen. In deze brief is ook verzocht aan te geven welke wetsvoorstellen urgent zijn en behandeld moeten worden gelet op financiële of organisatorische complicaties. Vanuit het kabinet is een lange lijst met voorstellen gestuurd aan de Kamer. Het Presidium bespreekt de vraag of dit overzicht op deze manier doorgeleid moet worden naar de Kamercommissies, omdat de lijst erg lang is en de vergadermomenten beperkt zijn. De Voorzitter stelt voor om de commissies wel te betrekken bij het maken van keuzes; het Presidium kan niet bepalen wat wel of niet behandeld moet worden. Afsproken wordt dat de commissiegriffiers de lijst met wetsvoorstellen kritisch bekijken en aangeven wat dringend behandeling behoeft. Corona-gerelateerde onderwerpen hebben altijd voorrang, vervolgens onderwerpen die juridisch verplicht of noodzakelijk zijn, daarna komen eventueel andere onderwerpen aan bod. De Voorzitter organiseert een videovergadering met de



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

commissievoorzitters om deze lijst met hen te bespreken, vervolgens komt het terug in het Presidium. Gelet op de beperkende omstandigheden waarin de Kamer momenteel haar werkzaamheden verricht zal de Griffie Plenair de planning van de overleggen coördineren in verband met de urgentie van de te behandelen wetsvoorstellen en met inachtneming van de spreiding van de vergaderingen en de inzet van mensen. Opgemerkt wordt dat het opstellen van een lijst met urgente wetsvoorstellen geen eenmalige acties is, de lijst zal regelmatig aangepast worden.

Een andere vraag is of er ruimte is voor het voeren van politieke debatten met het oog op de controlerende taak van de Kamer. De conclusie is dat deze debatten moeten passen binnen het terughoudende regime dat de Kamer nu hanteert. Mocht er een verzoek komen dan wordt dit besproken met de fractievoorzitters. Het terughoudende regime geldt ook voor initiatiefwetgeving en andere overleggen.

Gevraagd wordt wat de mogelijkheden zijn om van het quorum af te wijken als Kamerleden massaal ziek zijn of in quarantaine zitten en wat de risico's zijn om te vergaderen zonder quorum. De Voorzitter zegt dat hierover is gesproken met de Eerste Kamer. Er wordt gewerkt aan een notitie over de juridische implicaties als er geen quorum zou zijn en er een beroep gedaan moet worden op staatsnoodrecht. Als deze notitie af is wordt deze geagendeerd. Op dit moment is er geen probleem om het quorum te halen. De Voorzitter zegt dat zij niet met een voorstel richting het Presidium komt om van het Grondwetsartikel af te wijken door middel van een alternatieve interpretatie.

4. Rondvraag

- De Voorzitter geeft aan dat de sprekersvolgorde tijdens de plenaire debatten over corona gebaseerd is op fractiegrootte.
- De Voorzitter deelt mee dat er een mail gestuurd is aan alle medewerkers om hen te bedanken voor hun inzet in deze bijzondere weken.
- Mevrouw Bergkamp vraagt of de coronacrisis gevolgen heeft voor de planning van de verhuizing en de renovatie. De [REDACTED] zegt dat het programmabureau doorwerkt. Eén dezer dagen komt er een voortgangsrapportage van de minister over de renovatie. De Voorzitter van de BBC heeft overleg over een aantal zaken rond de renovatie. Binnenkort komen er stukken naar het Presidium.
- De heer Van der Lee vraagt of de Kamer tijdens het meireces in bedrijf blijft? Hierover is nog geen besluit genomen, dit zal mede afhangen van de ontwikkelingen de komende weken.

Besluiten:

- De Voorzitter organiseert een videovergadering met de commissievoorzitters om te spreken over de behandeling van de lijst met wetsvoorstellen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 12 maart 2020 16.00 uur - 16.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Geurts, de heer Van der Lee, mevrouw Ploumen, de heer Voordewind, [REDACTED] (verslag)

afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

Verslag extra Presidiumvergadering 12 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De Voorzitter deelt mee dat de publieke tribune per direct dicht is.

In verband met de nieuwe maatregelen die zijn afgekondigd door de minister president worden alle evenementen in de Kamer - tot 31 maart - geannuleerd.

Bespreking

Het Presidium bespreekt de vraag hoe om te gaan met vergaderingen in de plenaire zaal nu de maatregel is afgekondigd dat bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden afgelast. De plenaire vergadering kan alleen geopend worden als er een quorum is (76 leden). In commissieverband kan er wel vergaderd worden.

De vraag is hoe om te gaan met stemmingen en is het nodig om te stemmen. Gediscussieerd wordt over de vraag of het mogelijk is om niet alle 150 Kamerleden naar de plenaire vergaderzaal te laten komen en bij handopsteking te stemmen per fractie, zonder dat alle leden daadwerkelijk aanwezig zijn. De Voorzitter overlegt met de fractievoorzitters of men bereid is de collegiale afspraak te maken in deze crisissituatie geen hoofdelijke stemmingen aan te vragen. Het kader blijft de Grondwet. Aan de individuele rechten van elk Kamerlid wordt niet getornd. Wil een Kamerlid een hoofdelijke stemming dan heeft hij/zij het recht dit te vragen.

Het Presidium wil het parlementaire proces zo lang mogelijk doorgang laten vinden. Wel wordt een aantal praktische zaken besproken met het oog op in- en uitgaande bezoeken, technische briefings en hoorzittingen, algemene overleggen, petitieaanbiedingen en evenementen. Een brief hierover met richtlijnen en aanbevelingen wordt aan de commissievoorzitters, de griffiers en de ambtelijk secretarissen gestuurd.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De Voorzitter meldt dat uit een belronde met de fractievoorzitters steun is uitgesproken voor de lijn om te stemmen bij handopsteking met 1 of 2 afgevaardigden per fractie.

Tijdens de vergadering van 11 maart heeft het Presidium besloten het kamergebouw tot nader order niet open te stellen voor bezoekers. In dit kader is de krachtens art. 152 eerste lid Reglement van orde vastgestelde Regeling tijdelijke beperking of ontzegging van de toegang van bezoekers aangepast en de wijziging is aan de Presidiumleden uitgedeeld.

Bij de meeste fracties werken de medewerkers zoveel mogelijk thuis. Voor de ambtelijke ondersteuning wordt dit op dit moment verder uitgewerkt.

Besluiten:

- Het Presidium stelt de 'wijziging van de regeling tijdelijke ontzegging in verband met het opnemen van een mogelijkheid om in verband met buitengewone omstandigheden een algemene ontzegging of beperking van de toegang mogelijk te maken' vast.
- Alle evenementen in het Kamergebouw zijn in ieder geval tot 31 maart 2020 geannuleerd.
- De stemmingen in de plenaire zaal vinden plaats bij handopsteking. De fracties vaardigen maximaal twee leden af bij de stemming. Het Presidium doet in deze uitzonderlijke situatie een beroep op de collegialiteit van een ieder om geen hoofdelijke stemming aan te vragen. Mocht er toch een hoofdelijke stemming worden aangevraagd, aangezien dit een grondwettelijk recht is van elk Kamerlid, dan wordt ingezet op zoveel mogelijk paren.
- De commissievoorzitters, griffiers en ambtelijk secretarissen krijgen een brief waarin richtlijnen staan ten aanzien van de verschillende commissieactiviteiten.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 15 maart 2020 20:00 uur - 21:00 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, de heer Van Raak, (■■■■■■■■■■ verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d. 15 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De Voorzitter deelt mee van 19:00 uur tot 19:45 uur met alle fractievoorzitters te hebben gesproken via een videoconferentie over het nemen van maatregelen in het kader van het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus.

Het uitgangspunt blijft dat het parlementaire proces doorgang blijft vinden. De Kamer blijft haar controlerende taak uitoefenen, op sommige momenten met andere instrumenten, omdat onder de huidige omstandigheden de fysieke vergaderingen tot een minimum beperkt worden. Het nieuwe regime geldt vooralsnog tot 6 april.

Met de fractievoorzitters is overeengekomen het aantal plenaire vergaderingen af te schalen. In beginsel wordt er alleen gedebatteerd over corona-gerelateerde onderwerpen. Deze week vindt er op woensdag een debat plaats. Commissievergaderingen en andere activiteiten worden tot 6 april geannuleerd. De Kamer kan altijd schriftelijke vragen stellen of schriftelijke overleggen voeren, of een feitelijke vragenronde inlassen. Er zijn in principe geen stemmingen en er is geen mondeling vragenuur. Mochten er na een coronadebat moties worden ingediend dan wordt er fractiegewijs over gestemd. Dit betekent dat er woensdag bij de plenaire vergadering een quorum nodig is.

Er is vanuit de fractievoorzitters behoefte aan regelmatige technische briefings over het coronavirus. Onderzocht wordt of het mogelijk is technische briefings te organiseren rekening houdend met de adviezen van het RIVM en ook met inachtneming van voldoende waarborgen voor de openbaarheid van de briefings.

Aan het kabinet wordt gevraagd een lijst op te stellen met wetsvoorstellen die dermate urgent zijn dat ze niet uitgesteld kunnen worden. Deze lijst wordt aan de Kamer voorgelegd, zodat de



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Kamer kan beslissen welke wetgeving in behandeling wordt genomen.

Bespreking:

De Presidiumleden willen voldoende zekerheid dat woensdag bij het plenaire debat het quorum aanwezig is. Hierover worden afspraken gemaakt met de ambtelijk secretarissen. Niet iedereen is overtuigd van de noodzaak om wekelijks te debatteren over corona. Dit zal per keer bekeken worden.

Gevraagd wordt of het mogelijk is de vergadering woensdag te openen en niet te sluiten, zodat het quorum gehandhaafd blijft. De Voorzitter zegt dat de quorumbepaling in de Grondwet staat. Op dit moment wordt op dagelijkse basis, na opening van de vergadering op basis van het quorum, gewerkt met de fictie dat een quorum aanwezig is. Door de vergadering niet te sluiten maar te schorsen wordt deze fictie dermate opgerekt dat dit op gespannen voet staat met de Grondwet. De Voorzitter vindt dit niet wenselijk.

De heer Nijboer vraagt wat de mogelijkheden zijn om het kabinet ter verantwoording te roepen over andere onderwerpen. De Voorzitter wijst erop dat er de ambtelijke ondersteuning gevraagd is zoveel mogelijk thuis te blijven. Mocht het echt nodig zijn als Kamer te debatteren dan wordt dit geregeld. Dat hoeft niet altijd plenair, maar kan ook via een algemeen overleg. Hiervoor is geen quorum nodig, maar het moet wel in openbaarheid. De Voorzitter pleit ervoor om niet nu al over uitzonderingen te spreken. De lijn die is afgesproken is om hooguit één keer per week te debatteren over coronagerelateerde onderwerpen. Mochten er toch uitzonderingen komen op deze lijn dan zal hierover overleg moeten plaatsvinden.

Besluit:

- Het Presidium is akkoord met de lijn die de fractievoorzitters in samenspraak met de Voorzitter hebben uitgezet om de plenaire vergadering af te schalen en de commissievergaderingen en -activiteiten tot nader order uit te stellen. De afspraken gelden voorlopig tot 6 april 2020.
- Het Presidium is akkoord om het kabinet een lijst te vragen met wetgevingsvoorstellen die urgent zijn en behandeling behoeven. De Kamer zal uiteindelijk bepalen welke wetten er behandeld worden.
- De afspraak die d.d. 12 maart jl. is gemaakt over het fractie-gewijs stemmen blijft gehandhaafd.
- Beleidsmedewerkers nemen niet plaats in de plenaire zaal tijdens debatten zolang de coronamaatregelen van kracht zijn.
- Het kinderdagverblijf blijft open voor kinderen van ouders met een vitaal beroep.
- De Leden en de overige kamerbewoners worden over de genomen besluiten geïnformeerd door middel van een brief.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 23 maart 2020 16:00 uur - 16.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, de heer Van Raak, [REDACTED], [REDACTED] (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d.23 maart 2020 - Coronamaatregelen

Debat 18 maart 2020

Het Presidium blikt terug op het coronadebat van 18 maart jl. en bespreekt een aantal praktische zaken over het rondlopen van bodes, het in acht nemen van het houden van 1,5 meter afstand bij het rostrum, de interruptiemicrofoons en bij het schrijven, bespreken en uitdelen van moties. Deze regels worden verder uitgewerkt voor het debat d.d. 26 maart a.s. De Voorzitter zal de maatregelen bij aanvang van het debat toelichten. Tijdens het debat van 26 maart wordt het aantal interrupties beperkt, in tegenstelling tot het debat van 18 maart jl.

Briefing en wetgevingsoverleg 25 maart 2020

Er is onduidelijkheid wie het besluit heeft genomen over het tijdstip van de briefing. De Voorzitter geeft aan dat het vaststellen van dag en tijdstip waarop een briefing of wetgevingsoverleg plaatsvindt een zaak is van de betreffende commissie. Een aantal leden had een voorkeur voor een briefing op donderdag zodat er zo min mogelijk verplaatsingen zouden zijn. De Voorzitter geeft aan dat het vaststellen van dag en tijdstip waarop een briefing of wetgevingsoverleg plaatsvindt een zaak is van de betreffende commissie. Goede afstemming en goede communicatie is belangrijk. Er is onvrede bij het Presidium over de manier waarop binnen de commissie VWS hiermee is omgegaan. De Voorzitter wijst erop dat de voorzitter en [REDACTED] erg hard hebben gewerkt om de technische briefing in goede banen te leiden. De Voorzitter bespreekt de gang van zaken met de commissievoorzitter van VWS.

Debat 26 maart 2020

Om de plenaire vergadering te openen is een quorum nodig. Via de ambtelijk secretarissen worden de fracties op de hoogte gebracht hoeveel leden zich minimaal moeten registreren. Gevraagd wordt



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

naar de sprekersvolgorde tijdens dit debat: is het op basis van inschrijving of wordt de begrotingsvolgorde gehanteerd. Op dit moment is besloten de begrotingsvolgorde te hanteren. Als het anders moet, moeten er andere afspraken gemaakt worden. Een debat voeren op volgorde van fractiegrootte is niet eerder voorgekomen. In de volgende vergadering wordt hierop teruggekomen.

Presidiumvergaderingen

Het Presidium vindt het nuttig om af en toe bijgepraat te worden. De Voorzitter zegt dat zij op dit moment handelt zoals ten tijde van de formatie. Een deel van de zaken bespreekt ze met de fractievoorzitters. Op andere momenten is er een rol voor het Presidium. Er is voor deze situatie geen kant-en-klare taakomschrijving. Afhankelijk van wat er te bespreken valt wordt een Presidiumvergadering uitgeschreven.

Overige debatten

Gevraagd wordt naar de lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten; worden deze debatten geschrapt? Op dit moment blijft deze lijst bestaan. De Presidiumleden kunnen binnen hun eigen fractie het nut van de lijst aan de orde stellen.

Deze week wordt een brief van het kabinet verwacht waarin staat welke wetgeving het kabinet dringend noodzakelijk vindt om te behandelen. De Kamer maakt dan haar eigen afweging. Deze lijst wordt geagendeerd voor de volgende Presidiumvergadering.

De Voorzitter geeft aan dat zij op korte termijn geen noodwetgeving verwacht. Er wordt wel nagedacht hoe in een noodsituatie omgegaan kan worden met bijv. de quorumregel. Dat is op dit moment niet aan de orde.

De heer Nijboer merkt op dat het toestaan van schriftelijke overleggen moeizaam gaat. In de brief die de Voorzitter geschreven heeft aan de Leden staat dat schriftelijke procedures gewoon doorgang vinden om een minimale vorm van parlementaire controle in stand te houden.

Vanuit het Presidium wordt binnenkort een mail gestuurd aan alle medewerkers om hen te bedanken voor de bijdrage zie zij leveren aan het doorgang laten vinden van het parlementaire proces.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 24 juni 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp,
mevrouw Van Toorenburg, mevrouw Buitenweg, mevrouw Ploumen, de
heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (stafbureau)

Afwezig de heer Van Raak

Verslag Presidiumvergadering 24 juni 2020

1. **Opening**
2. **Verslag Presidiumvergadering 10 juni 2020**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

3.5 Brief commissie LNV over vergaderfaciliteiten na het zomerreces

Verschillende vaste Kamercommissies verkeren in de veronderstelling dat op dit moment geen overleggen ingepland kunnen worden in de periode direct na het zomerreces. De Voorzitter geeft aan dat overleggen ingepland kunnen worden, binnen de op dit moment beschikbare vergadercapaciteit. In het zomerreces wordt bekeken of en zo ja, op welke manier de werkzaamheden na het reces verder verruimd kunnen worden. De Voorzitter zal voor 1 september een voorstel over de werkwijze van de Kamer aan het Presidium voorleggen.

4.1.1

3.7 Commissie in- en uitgeleide Prinsjesdag

De Voorzitter vertelt dat er een gesprek is geweest met de Voorzitter van de Eerste Kamer. Ook heeft ambtelijk overleg plaats gehad. Prinsjesdag 2020 vindt plaats in de Grote Kerk omdat de Ridderzaal te klein is om de leden van de Tweede en de Eerste Kamer te ontvangen op 'anderhalve meter'. Voorgesteld wordt aan de Voorzitter van de Verenigde Vergadering om de commissie in- en uitgeleide dit jaar te beperken tot de Voorzitter van de Tweede Kamer. Op deze manier hoeft er geen zes meter breed gangpad te worden gecreëerd. In de kerk is plaats voor ongeveer 300 personen. Dit betekent dat er een zeer beperkt aantal gasten uitgenodigd kan worden.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1



Rondvraag

- Mevrouw Tellegen vraagt hoe wordt omgegaan met debataanvragen in het reces. Er is bij een deel van de medewerkers behoefte aan een periode van rust. Geïnterviewd wordt welke debatten in het zomerreces verwacht worden. De Voorzitter merkt op dat dit ook afhankelijk is van meerderheden in de Kamer en geen bevoegdheid van het Presidium.
- In de laatste week voor het zomerreces vinden hoofdelijke stemmingen niet plaats op dinsdag maar op donderdag.
- De heer Voordewind vraagt hoe er na september omgegaan wordt met commissie activiteiten, het ontvangen van bezoekers en alles wat daar mee samenhangt. De Voorzitter bespreekt het verruimen van de werkzaamheden van de Kamer in het reces. In de laatste week van het reces zal de Voorzitter een voorstel hierover naar het Presidium sturen.

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL



CEPT

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1



CONCERN



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 23 maart 2020 16:00 uur - 16.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, de heer Van Raak, [REDACTED] (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d.23 maart 2020 - Coronamaatregelen

Debat 18 maart 2020

Het Presidium blikt terug op het coronadebat van 18 maart jl. en bespreekt een aantal praktische zaken over het rondlopen van bodes, het in acht nemen van het houden van 1,5 meter afstand bij het rostrum, de interruptiemicrofoons en bij het schrijven, bespreken en uitdelen van moties. Deze regels worden verder uitgewerkt voor het debat d.d. 26 maart a.s. De Voorzitter zal de maatregelen bij aanvang van het debat toelichten. Tijdens het debat van 26 maart wordt het aantal interrupties beperkt, in tegenstelling tot het debat van 18 maart jl.

Briefing en wetgevingsoverleg 25 maart 2020

Er is onduidelijkheid wie het besluit heeft genomen over het tijdstip van de briefing. De Voorzitter geeft aan dat het vaststellen van dag en tijdstip waarop een briefing of wetgevingsoverleg plaatsvindt een zaak is van de betreffende commissie. Een aantal leden had een voorkeur voor een briefing op donderdag zodat er zo min mogelijk verplaatsingen zouden zijn. De Voorzitter geeft aan dat het vaststellen van dag en tijdstip waarop een briefing of wetgevingsoverleg plaatsvindt een zaak is van de betreffende commissie. Goede afstemming en goede communicatie is belangrijk. Er is onvrede bij het Presidium over de manier waarop binnen de commissie VWS hiermee is omgegaan. De Voorzitter wijst erop dat de voorzitter en [REDACTED] erg hard hebben gewerkt om de technische briefing in goede banen te leiden. De Voorzitter bespreekt de gang van zaken met de commissievoorzitter van VWS.

Debat 26 maart 2020

Om de plenaire vergadering te openen is een quorum nodig. Via de ambtelijk secretarissen worden de fracties op de hoogte gebracht hoeveel leden zich minimaal moeten registreren. Gevraagd wordt



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

naar de sprekersvolgorde tijdens dit debat: is het op basis van inschrijving of wordt de begrotingsvolgorde gehanteerd. Op dit moment is besloten de begrotingsvolgorde te hanteren. Als het anders moet, moeten er andere afspraken gemaakt worden. Een debat voeren op volgorde van fractiegrootte is niet eerder voorgekomen. In de volgende vergadering wordt hierop teruggekomen.

Presidiumvergaderingen

Het Presidium vindt het nuttig om af en toe bijgepraat te worden. De Voorzitter zegt dat zij op dit moment handelt zoals ten tijde van de formatie. Een deel van de zaken bespreekt ze met de fractievoorzitters. Op andere momenten is er een rol voor het Presidium. Er is voor deze situatie geen kant-en-klare taakomschrijving. Afhankelijk van wat er te bespreken valt wordt een Presidiumvergadering uitgeschreven.

Overige debatten

Gevraagd wordt naar de lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten; worden deze debatten geschrapt? Op dit moment blijft deze lijst bestaan. De Presidiumleden kunnen binnen hun eigen fractie het nut van de lijst aan de orde stellen.

Deze week wordt een brief van het kabinet verwacht waarin staat welke wetgeving het kabinet dringend noodzakelijk vindt om te behandelen. De Kamer maakt dan haar eigen afweging. Deze lijst wordt geagendeerd voor de volgende Presidiumvergadering.

De Voorzitter geeft aan dat zij op korte termijn geen noodwetgeving verwacht. Er wordt wel nagedacht hoe in een noodsituatie omgegaan kan worden met bijv. de quorumregel. Dat is op dit moment niet aan de orde.

De heer Nijboer merkt op dat het toestaan van schriftelijke overleggen moeizaam gaat. In de brief die de Voorzitter geschreven heeft aan de Leden staat dat schriftelijke procedures gewoon doorgang vinden om een minimale vorm van parlementaire controle in stand te houden.

Vanuit het Presidium wordt binnenkort een mail gestuurd aan alle medewerkers om hen te bedanken voor de bijdrage die zij leveren aan het doorgang laten vinden van het parlementaire proces.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 15 maart 2020 20:00 uur - 21:00 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, de heer Van Raak, [REDACTED] (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d. 15 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De Voorzitter deelt mee van 19:00 uur tot 19:45 uur met alle fractievoorzitters te hebben gesproken via een videoconferentie over het nemen van maatregelen in het kader van het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus.

Het uitgangspunt blijft dat het parlementaire proces doorgang blijft vinden. De Kamer blijft haar controlerende taak uitoefenen, op sommige momenten met andere instrumenten, omdat onder de huidige omstandigheden de fysieke vergaderingen tot een minimum beperkt worden. Het nieuwe regime geldt vooralsnog tot 6 april.

Met de fractievoorzitters is overeengekomen het aantal plenaire vergaderingen af te schalen. In beginsel wordt er alleen gedebatteerd over corona-gerelateerde onderwerpen. Deze week vindt er op woensdag een debat plaats. Commissievergaderingen en andere activiteiten worden tot 6 april geannuleerd. De Kamer kan altijd schriftelijke vragen stellen of schriftelijke overleggen voeren, of een feitelijke vragenronde inlassen. Er zijn in principe geen stemmingen en er is geen mondeling vragenuur. Mochten er na een coronadebat moties worden ingediend dan wordt er fractiegewijs over gestemd. Dit betekent dat er woensdag bij de plenaire vergadering een quorum nodig is.

Er is vanuit de fractievoorzitters behoefte aan regelmatige technische briefings over het coronavirus. Onderzocht wordt of het mogelijk is technische briefings te organiseren rekening houdend met de adviezen van het RIVM en ook met inachtneming van voldoende waarborgen voor de openbaarheid van de briefings.

Aan het kabinet wordt gevraagd een lijst op te stellen met wetsvoorstellen die dermate urgent zijn dat ze niet uitgesteld kunnen worden. Deze lijst wordt aan de Kamer voorgelegd, zodat de



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Kamer kan beslissen welke wetgeving in behandeling wordt genomen.

Bespreking:

De Presidiumleden willen voldoende zekerheid dat woensdag bij het plenaire debat het quorum aanwezig is. Hierover worden afspraken gemaakt met de ambtelijk secretarissen. Niet iedereen is overtuigd van de noodzaak om wekelijks te debatteren over corona. Dit zal per keer bekeken worden.

Gevraagd wordt of het mogelijk is de vergadering woensdag te openen en niet te sluiten, zodat het quorum gehandhaafd blijft. De Voorzitter zegt dat de quorumbepaling in de Grondwet staat. Op dit moment wordt op dagelijkse basis, na opening van de vergadering op basis van het quorum, gewerkt met de fictie dat een quorum aanwezig is. Door de vergadering niet te sluiten maar te schorsen wordt deze fictie dermate opgerekt dat dit op gespannen voet staat met de Grondwet. De Voorzitter vindt dit niet wenselijk.

De heer Nijboer vraagt wat de mogelijkheden zijn om het kabinet ter verantwoording te roepen over andere onderwerpen. De Voorzitter wijst erop dat er de ambtelijke ondersteuning gevraagd is zoveel mogelijk thuis te blijven. Mocht het echt nodig zijn als Kamer te debatteren dan wordt dit geregeld. Dat hoeft niet altijd plenair, maar kan ook via een algemeen overleg. Hiervoor is geen quorum nodig, maar het moet wel in openbaarheid. De Voorzitter pleit ervoor om niet nu al over uitzonderingen te spreken. De lijn die is afgesproken is om hooguit één keer per week te debatteren over coronagerelateerde onderwerpen. Mochten er toch uitzonderingen komen op deze lijn dan zal hierover overleg moeten plaatsvinden.

Besluit:

- Het Presidium is akkoord met de lijn die de fractievoorzitters in samenspraak met de Voorzitter hebben uitgezet om de plenaire vergadering af te schalen en de commissievergaderingen en -activiteiten tot nader order uit te stellen. De afspraken gelden voorlopig tot 6 april 2020.
- Het Presidium is akkoord om het kabinet een lijst te vragen met wetgevingsvoorstellen die urgent zijn en behandeling behoeven. De Kamer zal uiteindelijk bepalen welke wetten er behandeld worden.
- De afspraak die d.d. 12 maart jl. is gemaakt over het fractie-gewijs stemmen blijft gehandhaafd.
- Beleidsmedewerkers nemen niet plaats in de plenaire zaal tijdens debatten zolang de coronamaatregelen van kracht zijn.
- Het kinderdagverblijf blijft open voor kinderen van ouders met een vitaal beroep.
- De Leden en de overige kamerbewoners worden over de genomen besluiten geïnformeerd door middel van een brief.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 11 maart 2020

Verslag Presidium

vergaderdatum 11 maart 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma (vanaf 9.50 uur), mevrouw Bergkamp, de heer Nijboer, de heer Geurts, de heer Van der Lee (van 9.50-10.25 uur), de heer Van Raak, de heer Voordewind (vanaf 9.45 uur), [redacted] (stafbureau)

4.1.1

2a. Maatregelen in verband met het Corona-virus

Er is in kaart gebracht welke groepen bezoekers fasegewijs niet toegelaten kunnen worden in het Kamergebouw en wat hiervan de te verwachten impact is. Het uitgangspunt is het parlement zo lang mogelijk te laten functioneren.

De Voorzitter zegt dat zij, zoals in de Presidiumbijeenkomst van 10 maart is gevraagd, contact heeft opgenomen met de verantwoordelijk minister. Hij wijst op de adviezen van de regering die in samenspraak met het RIVM tot stand zijn gekomen en de specifieke maatregelen die gelden voor Brabant. Het Presidium bespreekt de verschillende mogelijkheden die er zijn om als Kamer maatregelen te nemen die verder gaan dan de richtlijnen van het RIVM. Er wordt verschillende gedacht over het inperken van bezoekers en de uitstraling die dit besluit heeft op de samenleving. Het niet toestaan van groepsbezoeken via ProDemos en via fracties ziet het Presidium als een goede stap om het grote aantal bezoekers aan de Kamer fors terug te dringen.

De Voorzitter laat juridisch uitzoeken of de Tweede Kamer de publieke tribune kan sluiten voor individuele bezoekers, zonder dat de openheid en transparantie van het parlementaire proces in het geding is. Voorop blijft staan dat het primair proces moet blijven functioneren. Er wordt contact opgenomen met GGD-Haaglanden met de vraag of het beperken van bezoekersstromen een effectieve maatregel is. Afgesproken wordt dat het Presidium om 16.00 uur opnieuw bij elkaar komt om een besluit te nemen. Dit kan gevolgen hebben voor de evenementen die de komende tijd gepland staan in het Kamergebouw.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

[REDACTED]

De consequenties die het virus kan hebben op het primair proces en de staatsrechtelijke gevolgen die dit heeft worden verder in beeld gebracht. Scenario's worden uitgewerkt en besproken met de Voorzitter. Vervolgens wordt dit aan het Presidium toegestuurd.

4.1.1

[REDACTED]



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1



5. Rondvraag

- Mevrouw Van Toorenburg heeft gevraagd om de welkomsttekst bij de ingang van de Tweede Kamer vriendelijk te toonzetten in verband met de Corona-maatregelen.

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1



Besluitenlijst Presidium 11 maart 2020 (ter publicatie)

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 10 juni 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp,
mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, [REDACTED], [REDACTED] (verslag)

Afwezig de heer Van Raak, de heer Van der Lee, de heer Voordewind

Verslag Presidiumvergadering 10 juni 2020

1. **Opening**
2. **Verslag Presidiumvergadering 27 mei 2020**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. **Constitutioneel**

4.1.1

b



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

4. Kamerorganisaties

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

- Mevrouw Van Toorenburg vraagt hoe het verder gaat met de voorbereidingen rond Prinsjesdag. Zij wijst op de oecumenische dienst die jaarlijks in de Grote Kerk wordt gehouden op Prinsjesdag. De Voorzitter vertelt dat er nog een gesprek komt tussen de ██████s over de protocollaire aspecten van deze dag, waaronder ook de samenstelling van de commissie van in- en uitgeleide.
- Mevrouw Bergkamp informeert of er coronadebatten worden ingepland in het zomerreces. De Voorzitter geeft aan dat het aan de Kamer zelf is om te besluiten tot het houden van coronadebatten. Er kan ook in commissieverband worden gedebatteerd, zodat geen quorum nodig is. Het Presidium geeft aan dat duidelijk gecommuniceerd moet worden dat de Kamer tijdens het zomerreces beschikbaar is voor het voeren van coronagerelateerde debatten.
- Mevrouw Tellegen vraagt hoe omgegaan wordt met spontane hoofdelijke stemmingen en met het houden van één regeling van werkzaamheden per week. De Voorzitter wijst erop dat zij het aanvragen van een hoofdelijke stemming niet kan verbieden. Ze handelt naar bevind van zaken mocht zich een dergelijke situatie voordoen. Het hebben van één regeling van werkzaamheden per week begint te knellen. Het Presidium besluit het eerder genomen besluit over de regeling van werkzaamheden te handhaven. Dit geldt ook voor het besluit om één keer per week, op dinsdag, te stemmen. Hierop wordt alleen uitzondering gemaakt voor moties die betrekking hebben op Europese raden.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 12 maart 2020 16.00 uur - 16.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Geurts, de heer Van der Lee, mevrouw Ploumen, de heer Voordewind, [REDACTED] (verslag)

afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

Verslag extra Presidiumvergadering 12 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De Voorzitter deelt mee dat de publieke tribune per direct dicht is.

In verband met de nieuwe maatregelen die zijn afgekondigd door de minister president worden alle evenementen in de Kamer - tot 31 maart - geannuleerd.

Bespreking

Het Presidium bespreekt de vraag hoe om te gaan met vergaderingen in de plenaire zaal nu de maatregel is afgekondigd dat bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden afgelast. De plenaire vergadering kan alleen geopend worden als er een quorum is (76 leden). In commissieverband kan er wel vergaderd worden.

De vraag is hoe om te gaan met stemmingen en is het nodig om te stemmen. Gediscussieerd wordt over de vraag of het mogelijk is om niet alle 150 Kamerleden naar de plenaire vergaderzaal te laten komen en bij handopsteking te stemmen per fractie, zonder dat alle leden daadwerkelijk aanwezig zijn. De Voorzitter overlegt met de fractievoorzitters of men bereid is de collegiale afspraak te maken in deze crisissituatie geen hoofdelijke stemmingen aan te vragen. Het kader blijft de Grondwet. Aan de individuele rechten van elk Kamerlid wordt niet getornd. Wil een Kamerlid een hoofdelijke stemming dan heeft hij/zij het recht dit te vragen.

Het Presidium wil het parlementaire proces zo lang mogelijk doorgang laten vinden. Wel wordt een aantal praktische zaken besproken met het oog op in- en uitgaande bezoeken, technische briefings en hoorzittingen, algemene overleggen, petitieaanbiedingen en evenementen. Een brief hierover met richtlijnen en aanbevelingen wordt aan de commissievoorzitters, de griffiers en de ambtelijk secretarissen gestuurd.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De Voorzitter meldt dat uit een belronde met de fractievoorzitters steun is uitgesproken voor de lijn om te stemmen bij handopsteking met 1 of 2 afgevaardigden per fractie.

Tijdens de vergadering van 11 maart heeft het Presidium besloten het kamergebouw tot nader order niet open te stellen voor bezoekers. In dit kader is de krachtens art. 152 eerste lid Reglement van orde vastgestelde Regeling tijdelijke beperking of ontzegging van de toegang van bezoekers aangepast en de wijziging is aan de Presidiumleden uitgedeeld.

Bij de meeste fracties werken de medewerkers zoveel mogelijk thuis. Voor de ambtelijke ondersteuning wordt dit op dit moment verder uitgewerkt.

Besluiten:

- Het Presidium stelt de 'wijziging van de regeling tijdelijke ontzegging in verband met het opnemen van een mogelijkheid om in verband met buitengewone omstandigheden een algemene ontzegging of beperking van de toegang mogelijk te maken' vast.
- Alle evenementen in het Kamergebouw zijn in ieder geval tot 31 maart 2020 geannuleerd.
- De stemmingen in de plenaire zaal vinden plaats bij handopsteking. De fracties vaardigen maximaal twee leden af bij de stemming. Het Presidium doet in deze uitzonderlijke situatie een beroep op de collegialiteit van een ieder om geen hoofdelijke stemming aan te vragen. Mocht er toch een hoofdelijke stemming worden aangevraagd, aangezien dit een grondwettelijk recht is van elk Kamerlid, dan wordt ingezet op zoveel mogelijk paren.
- De commissievoorzitters, griffiers en ambtelijk secretarissen krijgen een brief waarin richtlijnen staan ten aanzien van de verschillende commissieactiviteiten.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium (videoconferentie)

vergaderdatum 30 maart 2020 15:00 uur – 16.15 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind (vanaf 15.30 uur), de heer Van Raak, ██████████
██████████ (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering (videoconferentie) d.d. 30 maart 2020

1. Opening

2. Verzoek tot ramingsbijstelling

Door de ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken is aan de Kamer gevraagd de komende jaren te bezuinigen, gelet op de coronacrisis. Het Presidium wil duidelijk in kaart gebracht hebben wat de consequenties zijn als afgezien wordt van de ramingsophoging in de periode 2022-2025. Dit punt wordt binnenkort opnieuw geagendeerd. Ook wordt nagegaan hoe de andere Hoge Colleges van Staat met dit verzoek omgaan.

3. Brief Kabinet inzake spoedeisende wetsvoorstellen

De Voorzitter geeft aan dat zij op 17 maart 2020 een brief heeft gestuurd aan de minister-president waarin is meegedeeld hoe de Tweede Kamer tot 6 april zal vergaderen. In deze brief is ook verzocht aan te geven welke wetsvoorstellen urgent zijn en behandeld moeten worden gelet op financiële of organisatorische complicaties. Vanuit het kabinet is een lange lijst met voorstellen gestuurd aan de Kamer. Op deze lijst staan 84 wetsvoorstellen waarvan er 41 nog niet zijn ingediend. Het Presidium bespreekt de vraag of dit overzicht op deze manier doorgeleid moet worden naar de Kamercommissies, omdat de lijst erg lang is en de vergadermomenten beperkt zijn. De Voorzitter stelt voor om de commissies wel te betrekken bij het maken van keuzes; het Presidium kan niet bepalen wat wel of niet behandeld moet worden. Afsproken wordt dat de vaste Kamercommissies de lijst met wetsvoorstellen kritisch bekijken en aangeven wat dringend behandeling behoeft. Corona-gerelateerde onderwerpen hebben altijd voorrang, vervolgens onderwerpen die juridisch en/of financieel noodzakelijk zijn, daarna komen eventueel andere onderwerpen aan



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

bod. De Voorzitter organiseert een videovergadering met de commissievoorzitters om deze lijst met hen te bespreken, vervolgens komt het terug in het Presidium. Gelet op de beperkende omstandigheden waarin de Kamer momenteel haar werkzaamheden verricht zal de Griffie Plenair de planning van de overleggen coördineren in verband met de urgentie van de te behandelen wetsvoorstellen en met inachtneming van de spreiding van de vergaderingen en de inzet van mensen. Opgemerkt wordt dat het opstellen van een lijst met urgente wetsvoorstellen geen eenmalige acties is, de lijst zal regelmatig aangepast worden.

Een andere vraag is of er ruimte is voor het voeren van politieke debatten met het oog op de controlerende taak van de Kamer. De conclusie is dat deze debatten moeten passen binnen het terughoudende regime dat de Kamer nu hanteert. Mocht er een verzoek komen dan wordt dit besproken met de fractievoorzitters. Het terughoudende regime geldt ook voor initiatiefwetgeving en andere overleggen.

Gevraagd wordt wat de mogelijkheden zijn om van het quorum af te wijken als Kamerleden massaal ziek zijn of in quarantaine zitten en wat de risico's zijn om te vergaderen zonder quorum. De Voorzitter zegt dat hierover is gesproken met de Eerste Kamer. Er wordt gewerkt aan een notitie over de juridische implicaties als er geen quorum zou zijn en er een beroep gedaan moet worden op staatsnoodrecht. Als deze notitie af is wordt deze geagendeerd. Op dit moment is er geen probleem om het quorum te halen. De Voorzitter zegt dat zij niet met een voorstel richting het Presidium komt om van het Grondwetsartikel af te wijken door middel van een alternatieve interpretatie.

4. Rondvraag

- De Voorzitter geeft aan dat de sprekersvolgorde tijdens de plenaire debatten over corona gebaseerd is op fractiegrootte.
- De Voorzitter deelt mee dat er een mail gestuurd is aan alle medewerkers om hen te bedanken voor hun inzet in deze bijzondere weken.
- Mevrouw Bergkamp vraagt of de coronacrisis gevolgen heeft voor de planning van de verhuizing en de renovatie. De [REDACTED] zegt dat het programmabureau doorwerkt. Eén dezer dagen komt er een voortgangsrapportage van de minister over de renovatie. De Voorzitter van de BBC heeft overleg over een aantal zaken rond de renovatie. Binnenkort komen er stukken naar het Presidium.
- De heer Van der Lee vraagt of de Kamer tijdens het meireces in bedrijf blijft? Hierover is nog geen besluit genomen, dit zal mede afhangen van de ontwikkelingen de komende weken.

5. Besluiten

- De Voorzitter organiseert een videovergadering met de commissievoorzitters om te spreken over de behandeling van de lijst met wetsvoorstellen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

- Griffie Plenair coördineert, gelet op de beperkende omstandigheden waarin de Kamer momenteel haar werkzaamheden verricht de planning van de overleggen in verband met de urgentie van de te behandelen wetsvoorstellen en met inachtneming van de spreiding van de vergaderingen en de inzet van mensen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 30 juni 2020

Verslag Presidium

vergaderdatum 30 juni 2020 13:00 - 13:30 uur en 17:30 - 21:00 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Van Raak, de heer Bosma (avonddeel), de heer Voordewind (avonddeel), ■■■■■, ■■■■■ (middagdeel), ■■■■■ (stafbureau)

1. Opening

2. Verslag extra Presidiumvergadering 23 juni

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

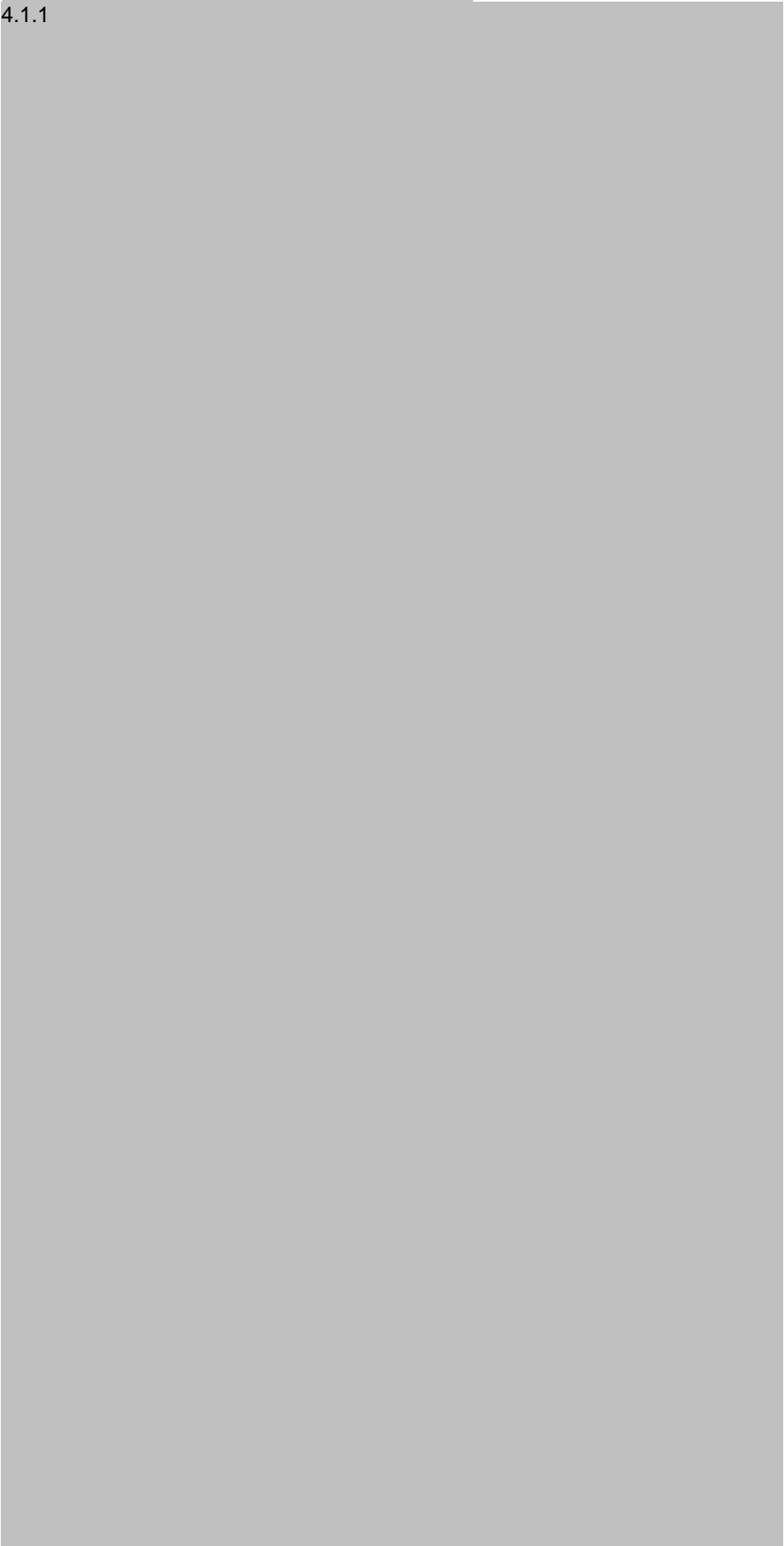
4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

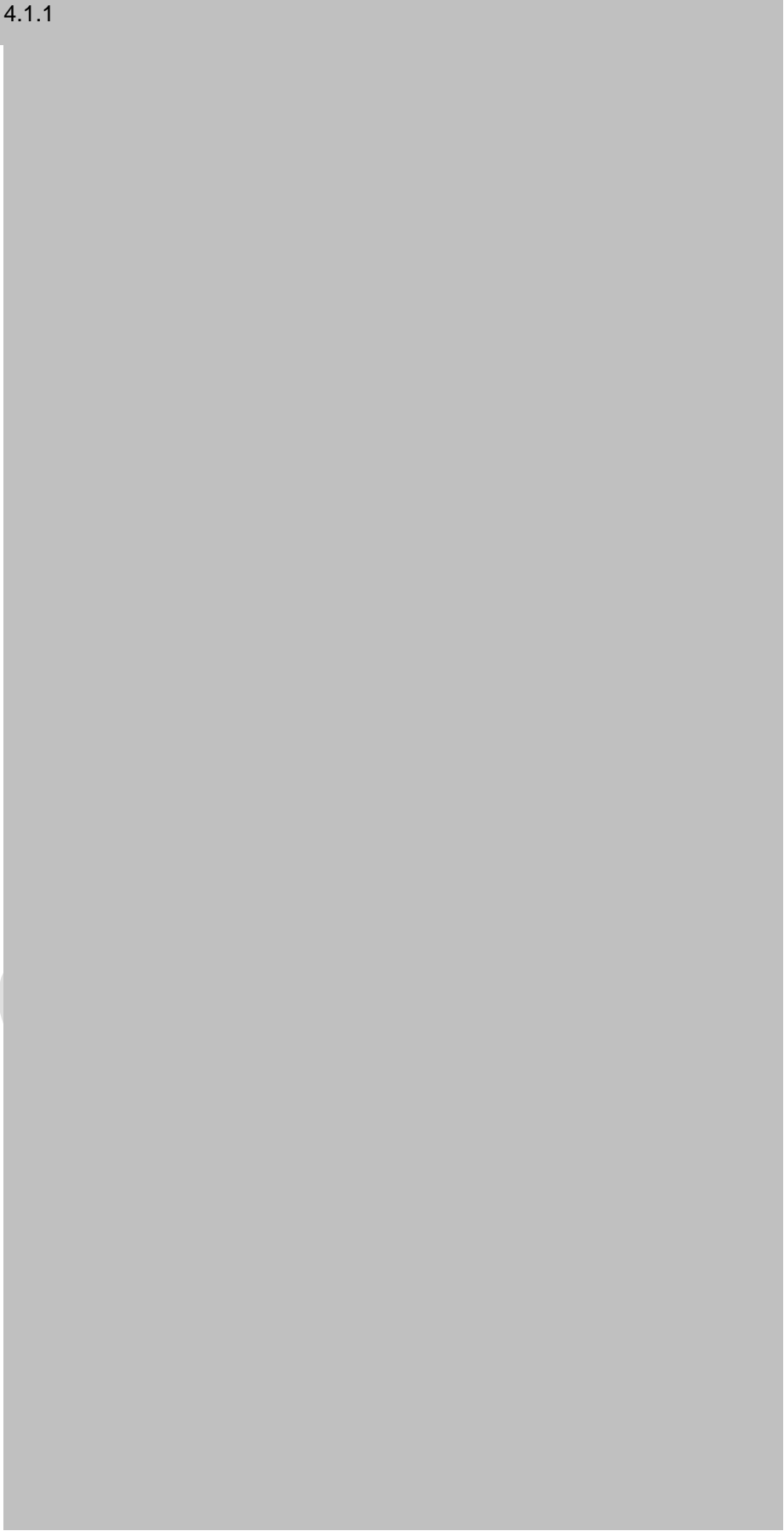




Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

4. Rondvraag

- De heer Nijboer vraagt hoe het vergaderregime na het zomerreces eruit ziet en welke commissieactiviteiten doorgang kunnen vinden. De Voorzitter zegt dat gewerkt wordt aan een voorstel voor verdere verruiming van alle Kameractiviteiten. Voor de start van het nieuwe parlementaire jaar wordt dit aan het Presidium voorgelegd ter besluitvorming.

4.1.1

- Mevrouw Tellegen vraagt of buitenlandse werkbezoeken na het zomerreces weer ingepland kunnen worden. De Voorzitter zegt dat, onder voorbehoud van de maatregelen die na 1 september gelden, voorbereidingen voor werkbezoeken getroffen kunnen worden. Geadviseerd wordt geen niet-annuleerbare kosten te maken en geen onomkeerbare besluiten te nemen. Eind augustus zal het Presidium hierover een besluit nemen.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1



4.1.1

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1



CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 10 maart 2020 13.00 uur - 13.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, de heer Jetten, mevrouw Kuijk, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED] (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering 10 maart 2020 - Coronamaatregelen

Aanleiding

Voorafgaand aan de reguliere Presidiumvergadering van 11 maart a.s. wil de Voorzitter bespreken hoe om te gaan met de vragen die er leven rond het Coronavirus. Tijdens een bijeenkomst met de ambtelijke secretarissen en diensthoofden op 9 maart jl. is gebleken dat er zorgen zijn over de bezoekers in de Kamer en werd de vraag gesteld hoe hiermee om te gaan. De ambtelijk secretarissen hebben behoefte aan duidelijke besluitvorming, omdat dit geen kwestie is waar fracties afzonderlijk over kunnen beslissen.

Bezoekers Kamer

De Voorzitter heeft gesproken met de directeur van GGD Haaglanden, Pro Demos en de directeur van het RIVM. ProDemos heeft in dit gesprek aangegeven dat drie scholen uit Brabant de bezoeken zelf hebben geannuleerd. ProDemos heeft zelf de overige bezoek van scholen uit Brabant tot nader order uitgesteld. In het gesprek met directeur Van Dissel van het RIVM heeft de Voorzitter het scenario over mogelijke sluiting van de Tweede Kamer voor bezoekers aan hem voorgelegd. Hij heeft aangegeven dat het legitiem is om als Kamer eigenstandig maatregelen te nemen ten aanzien van bezoekers. Hij begrijpt deze maatregel en vindt deze verstandig gezien de situatie waarin de Kamer functioneert.

De Voorzitter zet uiteen om welke groepen het gaat: ProDemos, scholierengroepen, bezoekersgroepen uit fracties, individuele bezoekers/publieke tribune, bezoekers voor hoorzittingen en ronde tafelgesprekken en evenementen.

De vraag wordt voor gelegd:

- is het Presidium bereid een besluit te nemen om het aantal bezoekers aan de Kamer terug te dringen, trapsgewijs en afhankelijk van de situatie;
- zo ja: hoe moet dit gedaan worden?



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De heer Van Raak heeft behoefte aan een onderbouwd procedureel voorstel.

De heer Bosma wil niet 'blind varen' op de huidige richtlijnen van het RIVM.

Mevrouw Tellegen merkt dat de werknemers behoefte hebben aan een concreet plan. Zij vindt de richtlijnen van het RIVM voor meerdere uitleg vatbaar.

De heer Nijboer pleit ervoor de dagelijkse richtlijnen van het RIVM te volgen. Er ligt op dit moment geen RIVM-advies om bezoekers niet toe te laten.

De heer Voordewind vindt de Kamer kwetsbaar. Om het primair proces zo lang mogelijk in stand te houden moeten zoveel mogelijk risico's uitgesloten worden.

De heer Van der Lee vindt dat het niet toelaten van bezoekers afwijkt van de huidige adviezen en geeft aan dat dit ook een signaal is aan de samenleving. Andere Presidiumleden geven aan dat dit ook als pro-actief en als voorbeeld gezien kan worden.

De heer Jetten verwijst naar andere parlementen die dichtgaan voor bezoekers en benadrukt het belang van een goede communicatie hierover.

Mevrouw Kuijk merkt dat er op dit moment onrust is en vindt het belangrijk om één lijn te trekken.

Primair Proces

Mevrouw Tellegen vraagt wat er gebeurt als er meer Kamerleden thuisblijven?

De [REDACTED] meldt dat er een definitieve oplossing is voor de citrixproblemen. De bandbreedte van het internet is zeer recent verdubbeld, zodat iedereen thuis kan werken. Er zijn ook audio-visuele verbindingen om op afstand te vergaderen.

De heer Bosma vraagt of er een scenario is als het totale primaire proces stil komt te liggen?

Opgemerkt wordt dat het ook problematisch wordt als leden uit bepaalde provincies niet naar Den Haag kunnen komen, of als een hele fractie door ziekte uitvalt. De Voorzitter geeft aan dat het weren van bezoekers voor hoorzittingen en ronde tafelgesprekken ook het primaire proces raakt.

De intentie van het Presidium is om het primaire proces zo lang mogelijk door te laten gaan. Wel moeten er scenario's klaarliggen voor het geval zich problemen voordoen door allerlei soorten uitval. Ook de ambtelijke ondersteuning kan uitvallen.

De Voorzitter zegt dat voor de ambtelijke bedrijfsvoering een continuïteitsplan is opgesteld. Voor het primair proces komt zij volgende week met een voorstel.

Conclusies:

1. [REDACTED] brengt in kaart welke groepen bezoekers fasegewijs niet toegelaten kunnen worden en wat de impact is van dit besluit. Dit schema wordt dinsdagavond naar de Presidiumleden gestuurd, zodat het woensdag 11 maart tijdens de Presidiumvergadering besproken kan worden.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De Voorzitter zal contact opnemen met de minister om zijn mening te vragen over het niet toelaten van bezoekers.

2. Er worden scenario's uitgewerkt met betrekking tot situaties die het primaire proces kunnen raken.
3. Na besluitvorming in de Presidiumvergadering d.d. 11 maart 2020 over het al dan niet toelaten van bezoekers in de Kamer vindt communicatie plaats. Tegelijkertijd wordt aan de medewerkers meegedeeld dat de ict-voorzieningen van de Kamer weer helemaal in orde zijn en geen belemmering vormen voor het thuiswerken.

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering (via Pexip) 13 mei 2020 09:00 -

Verslag Presidium

vergaderdatum 13 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, de heer Nijboer (tot 10.30 uur), de heer Van Raak, de heer Van der Lee, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (stafbureau)

10:45 uur

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 8 mei 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

3.1 Stappenplan verruiming parlementair proces

De Presidiumleden spreken hun waardering uit over de notitie. Er wordt verschillend gedacht over de wijze waarop hoofdelijke stemmingen moeten plaatsvinden. Dit kan met 150 leden tegelijk waarbij ook gebruik gemaakt wordt van de publieke tribune, groepsgewijs of op een andere locatie. Na de voor-en nadelen van diverse opties besproken te hebben besluit het Presidium de hoofdelijk stemming te organiseren in drie groepen van 50 personen. Voor het mondelinge vragenuur wordt de sluitingstermijn voor het indienen van vragen vervroegd naar maandagmiddag. Reguliere stemmingen vinden één keer per week plaats, op dinsdag na het vragenuur. De stemmingen gaan fractiegewijs, waarbij het fracties vrij staat meer dan twee leden af te vaardigen. Mocht er behoefte zijn aan een hoofdelijke stemming over een bepaald onderwerp dan moet dit tijdig worden doorgegeven. Na het tweewekelijkse coronadebat wordt aansluitend gestemd over de moties ingediend tijdens dit debat. Het Presidium bespreekt de situatie waarin een motie van wantrouwen wordt ingediend waarbij de stemmen staken. De Voorzitter zal voorstellen de motie aan te houden tot dinsdag, zodat iedereen kan anticiperen op een hoofdelijke stemming. De Regeling van Werkzaamheden wordt weer ingevoerd en vindt één keer per week plaats op dinsdag. De Voorzitter zal een beroep doen op alle fracties om bij de regeling van werkzaamheden het instrument van een hoofdelijke stemming niet te gebruiken. Voor de aangehouden moties waarover hoofdelijk gestemd moet worden komt een afzonderlijk voorstel hoe hiermee wordt omgegaan. Tot aan het zomerreces is er geen fysieke mogelijkheid voor het indienen van petitie's. Het Presidium besluit volgens dit vergaderregime te werken vanaf 19 mei a.s. tot het zomerreces. In het zomerreces kunnen meer ruimtes gereed gemaakt worden voor vergaderingen, rekening houdend met nieuwe maatregelen van het kabinet voor de periode na september.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

3.2 Verdeling fractieruimtes

Mevrouw Tellegen geeft een toelichting op het overleg dat zij 12 mei jl. heeft gehad met de politiek secretarissen en de ambtelijk secretarissen over een verdeling van de ruimtes voor het houden van fractievergaderingen. De fractie van de Partij van de Arbeid heeft bezwaar aangetekend tegen de indeling. Alle fracties hebben de wens om te vergaderen in aanwezigheid van fractiemedewerkers. Om voor alle fracties een gelijk speelveld te creëren is het voorstel om aan iedere fractie een vergaderzaal ter beschikking te stellen waar fysiek vergaderd kan worden. Het aantal Kamerzetels vormt de basis voor het aantal aanwezigen in de vergaderzaal. Vanuit het Presidium wordt gewezen op de noodzaak om een kernteam van medewerkers fysiek mee te laten vergaderen. Mevrouw Tellegen zegt dat het uitgangspunt blijft: zoveel mogelijk thuis werken. Het gebouw wordt te vol als de medewerkers naar de Kamer komen. Het Presidium besluit dat naast het aantal Kamerleden maximaal drie medewerkers aanwezig kunnen zijn bij een fractievergadering. Anderen kunnen inbellen of deelnemen via een videoverbinding.

De verdeling van fracties over de diverse beschikbare zalen is een ingewikkelde puzzel nu blijkt dat, zonder overleg, de kelder van de Ridderzaal op dinsdag gebruikt wordt door de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft hierover afspraken gemaakt zonder de geldende governanceregels in acht te nemen. De Voorzitter en de ████████ hebben de Eerste Kamer gemeld dat zij gebruik maken van de Kelderzaal, want de Tweede Kamer heeft deze ruimte nodig. De Stichting Grafelijke Zalen heeft aangegeven dat deze ruimte beschikbaar was. De fracties ontvangen zo spoedig mogelijk een schema met de verdeling van de zalen voor de fractievergaderingen.

3.3. Notitie 1,5 meter protocol

De ████████ licht de concept-notitie toe en vraagt of de plannen verder uitgewerkt kunnen worden. Het protocol is geschreven voor de periode tot 1 september. Het Presidium spreekt zijn waardering uit over het protocol en vindt het belangrijk dat het document betrekking heeft op alle Kamerbewoners. Er zal duidelijker opgeschreven worden dat thuiswerken de norm is. Het protocol wordt op een aantal punten aangescherpt en besproken met de ambtelijk secretarissen en de Ondernemingsraad. Voor de volgende vergadering wordt de notitie opnieuw geagendeerd inclusief een financiële paragraaf en een communicatie paragraaf. Daarna kan besluitvorming plaatsvinden.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

5. Rondvraag

- Presidiumleden geven aan benaderd te zijn door journalisten met de vraag hoe wordt omgegaan met de vergoeding voor woon-werkverkeer in deze crisistijd, terwijl dit onderwerp tijdens de vorige vergadering vertrouwelijk is besproken. Het Presidium vindt het belangrijk dat alle fracties hier op dezelfde manier mee omgaan. Nu het parlementaire werk hervat wordt speelt deze discussie niet meer. Voorgesteld wordt dit punt te betrekken bij de actualisering van de Wet Schadeloosstelling en onder de aandacht te brengen bij de staatssecretaris.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

- Het Presidium besluit vanaf 19 mei op dinsdag, woensdag en donderdag plenair te gaan vergaderen. Het mondelinge vragenuur wordt hervat op dinsdag, aansluitend zijn er stemmingen en vindt de regeling van werkzaamheden plaats. Hoofdelijke stemmingen vinden plaats in drie groepen van 50 personen. Het vergaderregime geldt tot aan het zomerreces ([link naar brief](#)).



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 11 maart 2020 16.00 uur - 16.30 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Geurts, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED] (verslag)

afwezig de heer Bosma

Verslag extra Presidiumvergadering 11 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De directeur GGD-Haaglanden heeft aangegeven dat medisch gezien het beperken van het aantal bezoekers aan de Kamer mee helpt in het reduceren van de risico's omtrent corona.

In het kader van het sluiten van de Kamer voor bezoekers is bekeken wat de staatsrechtelijke gevolgen zijn van beperkingen of het uitsluiten van bepaalde groepen bezoekers aan de Tweede Kamer. Geconcludeerd is dat dit effect heeft op de openbaarheid van vergaderingen, maar gelet op de uitzonderlijke situatie is het verdedigbaar. Er zijn voldoende (digitale) alternatieven. Gelet op artikel 152 reglement van orde kan het Presidium regels stellen voor de toelating van bezoekers topt het Kamergebouw en in het bijzonder van toehoorders tot de tribunes.

De Voorzitter geeft aan dat de maatregelen dienen om de continuïteit van het parlementaire proces te waarborgen.

Bespreking

Het Presidium bespreek kort hoe om te gaan met lobbyisten, journalisten, petitie-aanbiedingen, gasten en andere genodigden voor hoorzittingen en ronde tafelgesprekken en evenementen. De griffiers en de commissievoorzitters moeten duidelijke richtlijnen krijgen. De concept-brief aan de Kamerbewoners wordt doorgenomen en op een paar punten aangepast. Het Presidium vindt het een evenwichtige brief.

Besluiten

- Het Presidium besluit om met ingang van 13 maart 2020 de bezoeken van ProDemos (scholieren en georganiseerde toeristenbezoeken), geïnteresseerd publiek/dagjesmensen en groepsbezoeken van fracties tot ander order op te schorten.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

- De publieke tribune van de plenaire zaal en de commissiezalen zijn alleen toegankelijk voor geaccrediteerde pers.
- Werkbezoeken en functionele bezoeken aan de Tweede Kamer vinden, in het kader van de voortgang van het parlementaire proces, wel doorgang. De richtlijnen van het RIVM zijn hierbij leidend.
- Per evenement of per petitieaanbieding wordt op basis van een risicoanalyse bekeken of deze activiteit doorgang vindt.

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Overleg fractievoorzitters (videoconferentie)

vergaderdatum 25 maart 2020 15:00 uur - 15.45 uur
deelnemers alle fractievoorzitters

Verslag overleg fractievoorzitters d.d. 25 maart 2020 - Coronamaatregelen

Terugblik debat 18 maart 2020

Het debat van 18 maart jl. heeft veel emoties losgemaakt. Er is veel op gereageerd. **5.2.1**

Afspraken debat 26 maart 2020

Afgesproken wordt vier minuten spreektijd per fractie te hanteren, met 2 interrupties in drieën. Als het mogelijk zal de Voorzitter proberen te sturen op de eindtijd. De fractievoorzitters geven aan de fractiegrootte bepalend te laten zijn voor de sprekersvolgorde tijdens de corona-gerelateerde plenaire debatten.

De vraag komt op tafel of de Kamer de komende tijd alleen corona-gerelateerde onderwerpen bespreekt of ook andere onderwerpen op de agenda zet, zonder het personeel te veel te belasten. Besloten wordt te wachten met besluitvorming hierover tot duidelijk is welke stappen het kabinet zet na 6 april. De Voorzitter geeft aan dat een besluit hierover commitment vraagt van de hele Kamer en zij dit met de fractievoorzitters wil bespreken.

De brief van het kabinet waarin staat welke wetgeving dringend behandeling behoeft wordt deze week verwacht. Deze brief gaat naar de commissievoorzitters en zal in het Presidium worden besproken.

Quorum:

5.2.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

5.2.1

Stemmingen

Besloten wordt om volgend week ook te stemmen over de stemmingslijst van dinsdag 18 maart jl.

CONCEPT





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 10 maart 2020 13.00 uur - 13.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, de heer Jetten, mevrouw Kuijk, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, (■■■■■■■■■■ verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering 10 maart 2020 - Coronamaatregelen

Aanleiding

Voorafgaand aan de reguliere Presidiumvergadering van 11 maart a.s. wil de Voorzitter bespreken hoe om te gaan met de vragen die er leven rond het Coronavirus. Tijdens een bijeenkomst met de ambtelijke secretarissen en diensthoofden op 9 maart jl. is gebleken dat er zorgen zijn over de bezoekers in de Kamer en werd de vraag gesteld hoe hiermee om te gaan. De ambtelijk secretarissen behoefte aan duidelijke besluitvorming, omdat dit geen kwestie is waar fracties afzonderlijk over kunnen beslissen.

Bezoekers Kamer

De Voorzitter heeft gesproken met de directeur van het RIVM. In dit gesprek heeft hij aangegeven dat het legitiem is om als Kamer eigenstandig maatregelen te nemen ten aanzien van bezoekers.

De Voorzitter legt de vraag voor:

- is het Presidium bereid een besluit te nemen om het aantal bezoekers aan de Kamer terug te dringen;
- zo ja: hoe moet dit gedaan worden?

De heer Van Raak heeft behoefte aan een onderbouwd procedureel voorstel.

De heer Bosma wil niet 'blind varen' op de huidige richtlijnen van het RIVM.

Mevrouw Tellegen merkt dat de werknemers behoefte hebben aan een concreet plan. Zij vindt de richtlijnen van het RIVM voor meerdere uitleg vatbaar.

De heer Nijboer pleit ervoor de dagelijkse richtlijnen van het RIVM te volgen. Er ligt op dit moment geen RIVM-advies om bezoekers niet toe te laten.

De heer Voordewind vindt de Kamer kwetsbaar. Om het primair proces zo lang mogelijk in stand te houden moeten zoveel mogelijk risico's uitgesloten worden.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De heer Van der Lee vindt dat het niet toelaten van bezoekers afwijkt van de huidige adviezen en geeft aan dat dit ook een signaal is aan de samenleving. Andere Presidiumleden geven aan dat dit ook als pro-actief en als voorbeeld gezien kan worden.

De heer Jetten verwijst naar andere parlementen die dichtgaan voor bezoekers en benadrukt het belang van een goede communicatie hierover.

Mevrouw Kuijk merkt dat er op dit moment onrust is en vindt het belangrijk om één lijn te trekken.

█ geeft aan dat er onderscheid gemaakt kan worden in doelgroepen die de Kamer bezoeken. Zij pleit voor een organische aanpak, te beginnen met het opschorten van bezoeken die het primaire proces niet raken.

1. Scholen, toeristen en fractiebezoeken;
2. Functionele bezoeken en werkbezoeken;
3. Kamerbewoners.

Primair Proces

Mevrouw Tellegen vraagt wat er gebeurt als er meer Kamerleden thuisblijven?

De █ meldt dat er een definitieve oplossing is voor de citrixproblemen. De bandbreedte van het internet is zeer recent verdubbeld, zodat iedereen thuis kan werken. Er zijn ook audio-visuele verbindingen om op afstand te vergaderen.

De heer Bosma vraagt of er een scenario is als het totale primaire proces stil komt te liggen?

Opgemerkt wordt dat het ook problematisch wordt als leden uit bepaalde provincies niet naar Den Haag kunnen komen, of als een hele fractie door ziekte uitvalt.

De intentie van het Presidium is om het primaire proces zo lang mogelijk door te laten gaan. Wel moeten er scenario's klaarliggen voor het geval zich problemen voordoen door allerlei soorten uitval. Ook de ambtelijke ondersteuning kan uitvallen.

De Voorzitter zegt dat voor de ambtelijke bedrijfsvoering een continuïteitsplan is opgesteld.

Conclusies:

1. █ brengt in kaart welke groepen bezoekers fasegewijs niet toegelaten kunnen worden en wat de impact is van dit besluit. Dit schema wordt dinsdagavond naar de Presidiumleden gestuurd, zodat het woensdag 11 maart tijdens de Presidiumvergadering besproken kan worden.
De Voorzitter zal contact opnemen met de minister om zijn mening te vragen over het niet toelaten van bezoekers.
2. Er worden scenario's uitgewerkt met betrekking tot situaties die het primaire proces kunnen raken.
3. Na besluitvorming in de Presidiumvergadering d.d. 11 maart 2020 over het al dan niet toelaten van bezoekers in de Kamer vindt communicatie plaats. Tegelijkertijd wordt aan de medewerkers



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

meegedeeld dat de ict-voorzieningen van de Kamer weer helemaal in orde zijn en geen belemmering vormen voor het thuiswerken.

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering (via Pexip) 13 mei 2020 09:00 -

Verslag Presidium

vergaderdatum 13 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, de heer Nijboer (tot 10.30 uur), de heer Van Raak, de heer Van der Lee, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] ([REDACTED]), [REDACTED] (stafbureau)

10:45 uur

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 8 mei 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

3.1 Stappenplan verruiming parlementair proces

De Presidiumleden spreken hun waardering uit over de notitie. Er wordt verschillend gedacht over de wijze waarop hoofdelijke stemmingen moeten plaatsvinden. Dit kan met 150 leden tegelijk waarbij ook gebruik gemaakt wordt van de publieke tribune, groepsgewijs of op een andere locatie. Na de voor-en nadelen van diverse opties besproken te hebben besluit het Presidium de hoofdelijk stemming te organiseren in drie groepen van 50 personen. Voor het mondelinge vragenuur wordt de sluitingstermijn voor het indienen van vragen vervroegd naar maandagmiddag. Reguliere stemmingen vinden één keer per week plaats, op dinsdag na het vragenuur. De stemmingen gaan fractiegewijs, waarbij het fracties vrij staat meer dan twee leden af te vaardigen. Mocht er behoefte zijn aan een hoofdelijke stemming over een bepaald onderwerp dan moet dit tijdig worden doorgegeven. Na het tweewekelijkse coronadebat wordt aansluitend gestemd over de moties ingediend tijdens dit debat. Het Presidium bespreekt de situatie waarin een motie van wantrouwen wordt ingediend waarbij de stemmen staken. De Voorzitter zal voorstellen de motie aan te houden tot dinsdag, zodat iedereen kan anticiperen op een hoofdelijke stemming. De Regeling van Werkzaamheden wordt weer ingevoerd en vindt één keer per week plaats op dinsdag. De Voorzitter zal een beroep doen op alle fracties om bij de regeling van werkzaamheden het instrument van een hoofdelijke stemming niet te gebruiken. Voor de aangehouden moties waarover hoofdelijk gestemd moet worden komt een afzonderlijk voorstel hoe hiermee wordt omgegaan. Tot aan het zomerreces is er geen fysieke mogelijkheid voor het indienen van petitie's. Het Presidium besluit volgens dit vergaderregime te werken vanaf 19 mei a.s. tot het zomerreces. In het zomerreces kunnen meer ruimtes gereed gemaakt worden voor vergaderingen, rekening houdend met nieuwe maatregelen van het kabinet voor de periode na september.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

3.2 Verdeling fractieruimtes

Mevrouw Tellegen geeft een toelichting op het overleg dat zij 12 mei jl. heeft gehad met de politiek secretarissen en de ambtelijk secretarissen over een verdeling van de ruimtes voor het houden van fractievergaderingen. De fractie van de Partij van de Arbeid heeft bezwaar aangetekend tegen de indeling. Alle fracties hebben de wens om te vergaderen in aanwezigheid van fractiemedewerkers. Om voor alle fracties een gelijk speelveld te creëren is het voorstel om aan iedere fractie een vergaderzaal ter beschikking te stellen waar fysiek vergaderd kan worden. Het aantal Kamerzetels vormt de basis voor het aantal aanwezigen in de vergaderzaal. Vanuit het Presidium wordt gewezen op de noodzaak om een kernteam van medewerkers fysiek mee te laten vergaderen. Mevrouw Tellegen zegt dat het uitgangspunt blijft: zoveel mogelijk thuis werken. Het gebouw wordt te vol als de medewerkers naar de Kamer komen. Het Presidium besluit dat naast het aantal Kamerleden maximaal drie medewerkers aanwezig kunnen zijn bij een fractievergadering. Anderen kunnen inbellen of deelnemen via een videoverbinding.

De verdeling van fracties over de diverse beschikbare zalen is een ingewikkelde puzzel nu blijkt dat, zonder overleg, de kelder van de Ridderzaal op dinsdag gebruikt wordt door de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft hierover afspraken gemaakt zonder de geldende governanceregels in acht te nemen. De Voorzitter en de ████████ hebben de Eerste Kamer gemeld dat zij gebruik maken van de Kelderzaal, want de Tweede Kamer heeft deze ruimte nodig. De Stichting Grafelijke Zalen heeft aangegeven dat deze ruimte beschikbaar was. De fracties ontvangen zo spoedig mogelijk een schema met de verdeling van de zalen voor de fractievergaderingen.

3.3. Notitie 1,5 meter protocol

De ████████ licht de concept-notitie toe en vraagt of de plannen verder uitgewerkt kunnen worden. Het protocol is geschreven voor de periode tot 1 september. Het Presidium spreekt zijn waardering uit over het protocol en vindt het belangrijk dat het document betrekking heeft op alle Kamerbewoners. Er zal duidelijker opgeschreven worden dat thuiswerken de norm is. Het protocol wordt op een aantal punten aangescherpt en besproken met de ambtelijk secretarissen en de Ondernemingsraad. Voor de volgende vergadering wordt de notitie opnieuw geagendeerd inclusief een financiële paragraaf en een communicatie paragraaf. Daarna kan besluitvorming plaatsvinden.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

5. Rondvraag

- Presidiumleden geven aan benaderd te zijn door journalisten met de vraag hoe wordt omgegaan met de vergoeding voor woonwerkverkeer in deze crisistijd, terwijl dit onderwerp tijdens de vorige vergadering vertrouwelijk is besproken. Het Presidium vindt het belangrijk dat alle fracties hier op dezelfde manier mee omgaan. Nu het parlementaire werk hervat wordt speelt deze discussie niet meer. Voorgesteld wordt dit punt te betrekken bij de actualisering van de Wet Schadeloosstelling en onder de aandacht te brengen bij de staatssecretaris.

Besluitenlijst Presidiumvergadering 13 mei 2020 (ter publicatie)



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

- Het Presidium besluit vanaf 19 mei op dinsdag, woensdag en donderdag plenair te gaan vergaderen. Het mondelinge vragenuur wordt hervat op dinsdag, aansluitend zijn er stemmingen en vindt de regeling van werkzaamheden plaats. Hoofdelijke stemmingen vinden plaats in drie groepen van 50 personen. Het vergaderregime geldt tot aan het zomerreces ([link naar brief](#)).

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 5 maart 2020 16.00 – 16.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenborg de heer Nijboer (vanaf 16.30 uur), de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED] (verslag)

afwezig de heer Van der Lee

Verslag extra Presidiumvergadering 5 maart 2020

De Voorzitter geeft aan even kort te willen overleggen over de mogelijke effecten van de corona-uitbraak op het primaire proces.

Contacten

De Tweede Kamer heeft het directe nummer van de directeur van GGD-Haaglanden, zodat er een vast contactpersoon is waar altijd een beroep op kan worden gedaan. De Voorzitter probeert volgende week een gesprek te arrangeren met de GGD en eventueel het RIVM. De Voorzitter zoekt ook contact met de directeur GGD-Amsterdam (nummer via mevrouw Van Toorenborg). De Voorzitter heeft contact gehad met minister Bruins.

Primair Proces

Vastgesteld wordt dat de voorbeeldfunctie van de Tweede Kamer voorop staat. Het primair proces gaat zoveel mogelijk door. Als er mensen besmet raken of Kamerleden uitvallen of in quarantaine moeten roept de Voorzitter de fractievoorzitters bij elkaar. Het streven is om zoveel mogelijk te pairen. Belangrijk is om rust uit te blijven stralen. In principe wordt de lijn van het RIVM gevolgd, maar er is keuzevrijheid.

Bezoekers

Zodra er een besmetting is geconstateerd komt het Presidium bij elkaar en wordt bekeken wat de consequenties zijn voor de bezoekers van de Kamer. Ook wordt gemonitord wat andere instellingen doen die veel bezoekers krijgen.

Voor de Tweede Kamer zijn verschillende regimes mogelijk met betrekking tot het toelaten van bezoekers.

Communicatie

Er is aan het begin van de week een mail gestuurd aan alle Kamerleden en secretarissen met richtlijnen hoe te handelen. De afdeling communicatie heeft verschillende communicatiescenario's



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

uitgezet voor het geval er een besmetting is vastgesteld. Er moet zorgvuldig worden omgegaan met persoonlijke gegevens. Als een medewerker van een fractie besmet is wordt contact gezocht met de betreffende fractie over het communicatiebeleid. Op geruchten over besmettingen wordt niet gereageerd. Communicatie vindt plaats als er een bevestiging van een besmetting is. Zowel de interne als de externe communicatie vindt plaats via de Voorzitter.

Reizen naar risicogebieden

Er is in kaart gebracht welke in- en uitkomende bezoeken er plaatsvinden de komende weken. Voor alle Kamerbewoners geldt dat er goed nagedacht moet worden of een reis naar een risicogebied noodzakelijk is.

Eerste Kamer

De Voorzitter heeft contact met de voorzitter van de Eerste Kamer en zal zo nodig zaken met hem afstemmen.

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering (via Pexip) 13 mei 2020 09:00 -

Verslag Presidium

vergaderdatum 13 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, de heer Nijboer (tot 10.30 uur), de heer Van Raak, de heer Van der Lee, mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] ([REDACTED]), [REDACTED] (stafbureau)

10:45 uur

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 8 mei 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

3.1 Stappenplan verruiming parlementair proces

De Presidiumleden spreken hun waardering uit over de notitie. Er wordt verschillend gedacht over de wijze waarop hoofdelijke stemmingen moeten plaatsvinden. Dit kan met 150 leden tegelijk waarbij ook gebruik gemaakt wordt van de publieke tribune, groepsgewijs of op een andere locatie. Na de voor-en nadelen van diverse opties besproken te hebben besluit het Presidium de hoofdelijk stemming te organiseren in drie groepen van 50 personen. Voor het mondelinge vragenuur wordt de sluitingstermijn voor het indienen van vragen vervroegd naar maandagmiddag. Reguliere stemmingen vinden één keer per week plaats, op dinsdag na het vragenuur. De stemmingen gaan fractiegewijs, waarbij het fracties vrij staat meer dan twee leden af te vaardigen. Mocht er behoefte zijn aan een hoofdelijke stemming over een bepaald onderwerp dan moet dit tijdig worden doorgegeven. Na het tweewekelijkse coronadebat wordt aansluitend gestemd over de moties ingediend tijdens dit debat. Het Presidium bespreekt de situatie waarin een motie van wantrouwen wordt ingediend waarbij de stemmen staken. De Voorzitter zal voorstellen de motie aan te houden tot dinsdag, zodat iedereen kan anticiperen op een hoofdelijke stemming. De Regeling van Werkzaamheden wordt weer ingevoerd en vindt één keer per week plaats op dinsdag. De Voorzitter zal een beroep doen op alle fracties om bij de regeling van werkzaamheden het instrument van een hoofdelijke stemming niet te gebruiken. Voor de aangehouden moties waarover hoofdelijk gestemd moet worden komt een afzonderlijk voorstel hoe hiermee wordt omgegaan. Tot aan het zomerreces is er geen fysieke mogelijkheid voor het indienen van petitie's. Het Presidium besluit volgens dit vergaderregime te werken vanaf 19 mei a.s. tot het zomerreces. In het zomerreces kunnen meer ruimtes gereed gemaakt worden voor vergaderingen, rekening houdend met nieuwe maatregelen van het kabinet voor de periode na september.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

3.2 Verdeling fractieruimtes

Mevrouw Tellegen geeft een toelichting op het overleg dat zij 12 mei jl. heeft gehad met de politiek secretarissen en de ambtelijk secretarissen over een verdeling van de ruimtes voor het houden van fractievergaderingen. De fractie van de Partij van de Arbeid heeft bezwaar aangetekend tegen de indeling. Alle fracties hebben de wens om te vergaderen in aanwezigheid van fractiemedewerkers. Om voor alle fracties een gelijk speelveld te creëren is het voorstel om aan iedere fractie een vergaderzaal ter beschikking te stellen waar fysiek vergaderd kan worden. Het aantal Kamerzetels vormt de basis voor het aantal aanwezigen in de vergaderzaal. Vanuit het Presidium wordt gewezen op de noodzaak om een kernteam van medewerkers fysiek mee te laten vergaderen. Mevrouw Tellegen zegt dat het uitgangspunt blijft: zoveel mogelijk thuis werken. Het gebouw wordt te vol als de medewerkers naar de Kamer komen. Het Presidium besluit dat naast het aantal Kamerleden maximaal drie medewerkers aanwezig kunnen zijn bij een fractievergadering. Anderen kunnen inbellen of deelnemen via een videoverbinding.

De verdeling van fracties over de diverse beschikbare zalen is een ingewikkelde puzzel nu blijkt dat, zonder overleg, de kelder van de Ridderzaal op dinsdag gebruikt wordt door de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft hierover afspraken gemaakt zonder de geldende governanceregels in acht te nemen. De Voorzitter en de ████████ hebben de Eerste Kamer gemeld dat zij gebruik maken van de Kelderzaal, want de Tweede Kamer heeft deze ruimte nodig. De Stichting Grafelijke Zalen heeft aangegeven dat deze ruimte beschikbaar was. De fracties ontvangen zo spoedig mogelijk een schema met de verdeling van de zalen voor de fractievergaderingen.

3.3. Notitie 1,5 meter protocol

De ████████ licht de concept-notitie toe en vraagt of de plannen verder uitgewerkt kunnen worden. Het protocol is geschreven voor de periode tot 1 september. Het Presidium spreekt zijn waardering uit over het protocol en vindt het belangrijk dat het document betrekking heeft op alle Kamerbewoners. Er zal duidelijker opgeschreven worden dat thuiswerken de norm is. Het protocol wordt op een aantal punten aangescherpt en besproken met de ambtelijk secretarissen en de Ondernemingsraad. Voor de volgende vergadering wordt de notitie opnieuw geagendeerd inclusief een financiële paragraaf en een communicatie paragraaf. Daarna kan besluitvorming plaatsvinden.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

5. Rondvraag

- Presidiumleden geven aan benaderd te zijn door journalisten met de vraag hoe wordt omgegaan met de vergoeding voor woonwerkverkeer in deze crisistijd, terwijl dit onderwerp tijdens de vorige vergadering vertrouwelijk is besproken. Het Presidium vindt het belangrijk dat alle fracties hier op dezelfde manier mee omgaan. Nu het parlementaire werk hervat wordt speelt deze discussie niet meer. Voorgesteld wordt dit punt te betrekken bij de actualisering van de Wet Schadeloosstelling en onder de aandacht te brengen bij de staatssecretaris.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAAL

4.1.1

- Het Presidium besluit vanaf 19 mei op dinsdag, woensdag en donderdag plenair te gaan vergaderen. Het mondelinge vragenuur wordt hervat op dinsdag, aansluitend zijn er stemmingen en vindt de regeling van werkzaamheden plaats. Hoofdelijke stemmingen vinden plaats in drie groepen van 50 personen. Het vergaderregime geldt tot aan het zomerreces.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ██████, ██████ (agendapunt 3), ██████ (agendapunt 5.1), ██████ (stafbureau)

Verslag Presidiumvergadering 23 april 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 9 april 2020

De zin: 'Vertrouwelijke briefings vinden niet plaats via videovergaderingen' wordt aangevuld met de opmerking 'omdat de vertrouwelijkheid bij deze wijze van vergaderen niet gegarandeerd kan worden'.

Naar aanleiding van de opmerking in het verslag om een werkgroep in te richten die nadenkt over de voortzetting van het parlementaire werk in een '1,5 meter samenleving' zegt de Voorzitter dat zij de volgende vergadering een notitie wil agenderen met daarin een inventarisatie van de praktische mogelijkheden. Het Presidium bespreekt de noodzaak om dit onderwerp via een werkgroep breder te bestuderen en ook de digitale vragen hierbij te betrekken. Een deel van het Presidium vermoedt dat het instellen van een werkgroep de besluitvorming bemoeilijkt en vindt dit een zaak van het Presidium. Besloten wordt dat de Voorzitter met een voorstel komt hoe op een pragmatische manier invulling gegeven kan worden aan het '1,5 meter parlement'.

3. Stand van zaken coronamaatregelen

3.1 Notitie werkwijze Kamer in coronatijd

De Presidiumleden vinden de notitie die de Voorzitter geschreven heeft over de werkwijze van de Kamer helder. Een deel van het Presidium is ook blij met de voorlichting van de Raad van State en denkt dat dit ruimte biedt om te kijken of eventueel gewerkt kan worden met een digitaal quorum. De Presidiumleden merken op dat er behoefte is aan het voeren van debatten in de plenaire zaal over andere onderwerpen dan corona. Ook wil men meer ruimte voor het indienen van moties na afloop van schriftelijke overleggen, omdat dit van belang is voor het functioneren van de democratie. De Voorzitter geeft aan dat de huidige afspraken door sommige leden als beknellend worden ervaren. Er is ruimte in de plenaire zaal voor het houden van debatten, maar zij krijgt op dit moment geen debataanvragen binnen omdat in een aantal commissies een meerderheid deze aanvragen tegenhoudt. Het Presidium is van



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3), [REDACTED] (agendapunt 5.1), [REDACTED] (stafbureau)

mening dat er ruimte moet zijn voor andere debatten in de plenaire zaal dan alleen corona-gerelateerde debatten. De Voorzitter ziet - zoals in de vorige vergadering is afgesproken - toe op de lijst met aangevraagde debatten en de in planning daarvan, omdat de werkzaamheden plaats vinden met in achtneming van de richtlijnen van het kabinet.

De Voorzitter maakt zich zorgen over de lange lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten en zou graag met een schone lei beginnen. Het is aan de individuele leden om debataanvragen van de lijst af te voeren. De lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten wordt aan de fracties voorgelegd met het verzoek er nog een keer kritisch naar te kijken. De volgende vergadering komt dit onderwerp terug.

3.2 Notitie aangehouden moties

Het Presidium is van mening dat het organiseren van een urenlange hoofdelijke stemming in groepjes niet de voorkeur heeft. Het voorstel van de heer Van der Lee om de hoofdelijke stemming over aangehouden moties schriftelijk te laten plaatsvinden is in strijd met het Reglement van Orde, omdat bij een hoofdelijke stemming de stem mondeling moet worden uitgebracht. De vraag is hoe zinvol een hoofdelijke stemming is omdat bij een voltallige vergadering de stemmen weer zullen staken. De Presidiumleden vragen binnen hun eigen fracties of de aangehouden moties daadwerkelijk in stemming gebracht moeten worden. Het is aan de indieners van de motie of zij een stemming willen of niet.

4. Constitutioneel

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ■■■■■, ■■■■■ (agendapunt 3), ■■■■■ (agendapunt 5.1), ■■■■■ (stafbureau)

4.1.1



5. Kamerorganisatie

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ■■■■■, ■■■■■ (agendapunt 3), ■■■■■ (agendapunt 5.1), ■■■■■ (stafbureau)

4.1.1

6. Rondvraag

- Mevrouw Bergkamp vraagt naar de mogelijkheid om initiatiefnota's en initiatiefwetten in te dienen en hierover de schriftelijke inbreng te starten. Dit gaat via de commissies.
- Mevrouw Bergkamp vraagt of de coronadebatten en briefings op een vaste dag en een vast tijdstip kunnen plaatsvinden. De agenda wordt vastgesteld in overleg met de premier en de commissie VWS die ook verschillende hoorzittingen en consultatierondes organiseert.
- Gevraagd wordt of in crisistijd reis- en verblijfskosten van Kamerleden kunnen worden ingehouden omdat er minder reisbewegingen zijn. Ook andere organisaties houden reiskosten in. Op grond van de wet Schadeloosstelling is het niet mogelijk deze bedragen stop te zetten. Er is geen mogelijkheid voor Kamerleden die wel reizen om reis- en verblijfskosten op individuele basis te declareren. Het staat elk Kamerlid vrij om met een voorstel te komen de wet op dit punt aan te passen.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ■■■■■, ■■■■■ (agendapunt 3), ■■■■■ (agendapunt 5.1), ■■■■■ (stafbureau)

Besluitenlijst Presidiumvergadering 23 april 2020 (ter publicatie)

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 12 maart 2020 16.00 uur - 16.45 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Geurts, de heer Van der Lee, mevrouw Ploumen, de heer Voordewind, [REDACTED]

[REDACTED] (verslag)

afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

Verslag extra Presidiumvergadering 12 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De Voorzitter deelt mee dat de publieke tribune per direct dicht is.

In verband met de nieuwe maatregelen die zijn afgekondigd door de minister president worden alle evenementen in de Kamer - tot 31 maart - geannuleerd.

Bespreking

Het Presidium bespreekt de vraag hoe om te gaan met vergaderingen in de plenaire zaal nu de maatregel is afgekondigd dat bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden afgelast. De plenaire vergadering kan alleen geopend worden als er een quorum is (76 leden). In commissieverband kan er wel vergaderd worden.

De vraag is hoe om te gaan met stemmingen en is het nodig om te stemmen. Gediscussieerd wordt over de vraag of het mogelijk is om niet alle 150 Kamerleden naar de plenaire vergaderzaal te laten komen en bij handopsteking te stemmen per fractie, zonder dat alle leden daadwerkelijk aanwezig zijn. De Voorzitter overlegt met de fractievoorzitters of men bereid is de collegiale afspraak te maken in deze crisissituatie geen hoofdelijke stemmingen aan te vragen. Het kader blijft de Grondwet. Aan de individuele rechten van elk Kamerlid wordt niet getornd. Wil een Kamerlid een hoofdelijke stemming dan heeft hij/zij het recht dit te vragen.

Het Presidium wil het parlementaire proces zo lang mogelijk doorgang laten vinden. Wel wordt een aantal praktische zaken besproken met het oog op in- en uitgaande bezoeken, technische briefings en hoorzittingen, algemene overleggen, petitieaanbiedingen en evenementen. Een brief hierover met richtlijnen en aanbevelingen wordt aan de commissievoorzitters, de griffiers en de ambtelijk secretarissen gestuurd.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De Voorzitter meldt dat uit een belronde met de fractievoorzitters steun is uitgesproken voor de lijn om te stemmen bij handopsteking met 1 of 2 afgevaardigden per fractie.

Tijdens de vergadering van 11 maart heeft het Presidium besloten het kamergebouw tot nader order niet open te stellen voor bezoekers. In dit kader is de krachtens art. 152 eerste lid Reglement van orde vastgestelde Regeling tijdelijke beperking of ontzegging van de toegang van bezoekers aangepast en de wijziging is aan de Presidiumleden uitgedeeld.

Bij de meeste fracties werken de medewerkers zoveel mogelijk thuis. Voor de ambtelijke ondersteuning wordt dit op dit moment verder uitgewerkt.

Besluiten:

- Het Presidium stelt de 'wijziging van de regeling tijdelijke ontzegging in verband met het opnemen van een mogelijkheid om in verband met buitengewone omstandigheden een algemene ontzegging of beperking van de toegang mogelijk te maken' vast.
- Alle evenementen in het Kamergebouw zijn in ieder geval tot 31 maart 2020 geannuleerd.
- De stemmingen in de plenaire zaal vinden plaats bij handopsteking. De fracties vaardigen maximaal twee leden af bij de stemming. Het Presidium doet in deze uitzonderlijke situatie een beroep op de collegialiteit van een ieder om geen hoofdelijke stemming aan te vragen. Mocht er toch een hoofdelijke stemming worden aangevraagd, aangezien dit een grondwettelijk recht is van elk Kamerlid, dan wordt ingezet op zoveel mogelijk paren.
- De commissievoorzitters, griffiers en ambtelijk secretarissen krijgen een brief waarin richtlijnen staan ten aanzien van de verschillende commissieactiviteiten.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 24 juni 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp,
mevrouw Van Toorenburg, mevrouw Buitenweg, mevrouw Ploumen, de
heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (stafbureau)

Afwezig de heer Van Raak

Verslag Presidiumvergadering 24 juni 2020

1. **Opening**
2. **Verslag Presidiumvergadering 10 juni 2020**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

e



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

Rondvraag

- Mevrouw Tellegen vraagt hoe wordt omgegaan met debataanvragen in het reces. Er is bij een deel van de medewerkers behoefte aan een periode van rust. Geïnterviewd wordt welke debatten in het zomerreces verwacht worden. De Voorzitter merkt op dat dit ook afhankelijk is van meerderheden in de Kamer en geen bevoegdheid van het Presidium.
- In de laatste week voor het zomerreces vinden hoofdelijke stemmingen niet plaats op dinsdag maar op donderdag.
- De heer Voordewind vraagt hoe er na september omgegaan wordt met commissie activiteiten, het ontvangen van bezoekers en alles wat daar mee samenhangt. De Voorzitter bespreekt het verruimen van de werkzaamheden van de Kamer in het reces. In de laatste week van het reces zal de Voorzitter een voorstel hierover naar het Presidium sturen.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL



4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 10 maart 2020 13.00 uur - 13.45 uur
 deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, de heer Jetten, mevrouw
 Kuijk, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer
 Voordewind, [REDACTED] (verslag)

Verslag extra Presidiumvergadering 10 maart 2020 - Coronamaatregelen

Aanleiding

Voorafgaand aan de reguliere Presidiumvergadering van 11 maart a.s. wil de Voorzitter bespreken hoe om te gaan met de vragen die er leven rond het Coronavirus. Tijdens een bijeenkomst met de ambtelijke secretarissen en diensthoofden op 9 maart jl. is gebleken dat er zorgen zijn over de bezoekers in de Kamer en werd de vraag gesteld hoe hiermee om te gaan. De ambtelijk secretarissen hebben behoefte aan duidelijke besluitvorming, omdat dit geen kwestie is waar fracties afzonderlijk over kunnen beslissen.

Bezoekers Kamer

De Voorzitter heeft gesproken met de directeur van GGD Haaglanden, Pro Demos en de directeur van het RIVM. ProDemos heeft in dit gesprek aangegeven dat drie scholen uit Brabant de bezoeken zelf hebben geannuleerd. ProDemos heeft zelf de overige bezoek van scholen uit Brabant tot nader order uitgesteld. In het gesprek met directeur Van Dissel van het RIVM heeft de Voorzitter het scenario over mogelijke sluiting van de Tweede Kamer voor bezoekers aan hem voorgelegd. Hij heeft aangegeven dat het legitiem is om als Kamer eigenstandig maatregelen te nemen ten aanzien van bezoekers. Hij begrijpt deze maatregel en vindt deze verstandig gezien de situatie waarin de Kamer functioneert.

De Voorzitter zet uiteen om welke groepen het gaat: ProDemos, scholierengroepen, bezoekersgroepen uit fracties, individuele bezoekers/publieke tribune, bezoekers voor hoorzittingen en ronde tafelgesprekken en evenementen.

De vraag wordt voor gelegd:

- is het Presidium bereid een besluit te nemen om het aantal bezoekers aan de Kamer terug te dringen, trapsgewijs en afhankelijk van de situatie;
- zo ja: hoe moet dit gedaan worden?



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De heer Van Raak heeft behoefte aan een onderbouwd procedureel voorstel.

De heer Bosma wil niet 'blind varen' op de huidige richtlijnen van het RIVM.

Mevrouw Tellegen merkt dat de werknemers behoefte hebben aan een concreet plan. Zij vindt de richtlijnen van het RIVM voor meerdere uitleg vatbaar.

De heer Nijboer pleit ervoor de dagelijkse richtlijnen van het RIVM te volgen. Er ligt op dit moment geen RIVM-advies om bezoekers niet toe te laten.

De heer Voordewind vindt de Kamer kwetsbaar. Om het primair proces zo lang mogelijk in stand te houden moeten zoveel mogelijk risico's uitgesloten worden.

De heer Van der Lee vindt dat het niet toelaten van bezoekers afwijkt van de huidige adviezen en geeft aan dat dit ook een signaal is aan de samenleving. Andere Presidiumleden geven aan dat dit ook als pro-actief en als voorbeeld gezien kan worden.

De heer Jetten verwijst naar andere parlementen die dichtgaan voor bezoekers en benadrukt het belang van een goede communicatie hierover.

Mevrouw Kuijk merkt dat er op dit moment onrust is en vindt het belangrijk om één lijn te trekken.

Primair Proces

Mevrouw Tellegen vraagt wat er gebeurt als er meer Kamerleden thuisblijven?

De [REDACTED] meldt dat er een definitieve oplossing is voor de citrixproblemen. De bandbreedte van het internet is zeer recent verdubbeld, zodat iedereen thuis kan werken. Er zijn ook audio-visuele verbindingen om op afstand te vergaderen.

De heer Bosma vraagt of er een scenario is als het totale primaire proces stil komt te liggen?

Opgemerkt wordt dat het ook problematisch wordt als leden uit bepaalde provincies niet naar Den Haag kunnen komen, of als een hele fractie door ziekte uitvalt. De Voorzitter geeft aan dat het weren van bezoekers voor hoorzittingen en ronde tafelgesprekken ook het primaire proces raakt.

De intentie van het Presidium is om het primaire proces zo lang mogelijk door te laten gaan. Wel moeten er scenario's klaarliggen voor het geval zich problemen voordoen door allerlei soorten uitval. Ook de ambtelijke ondersteuning kan uitvallen.

De Voorzitter zegt dat voor de ambtelijke bedrijfsvoering een continuïteitsplan is opgesteld. Voor het primair proces komt zij volgende week met een voorstel.

Conclusies:

1. [REDACTED] brengt in kaart welke groepen bezoekers fasegewijs niet toegelaten kunnen worden en wat de impact is van dit besluit. Dit schema wordt dinsdagavond naar de Presidiumleden gestuurd, zodat het woensdag 11 maart tijdens de Presidiumvergadering besproken kan worden.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

De Voorzitter zal contact opnemen met de minister om zijn mening te vragen over het niet toelaten van bezoekers.

2. Er worden scenario's uitgewerkt met betrekking tot situaties die het primaire proces kunnen raken.
3. Na besluitvorming in de Presidiumvergadering d.d. 11 maart 2020 over het al dan niet toelaten van bezoekers in de Kamer vindt communicatie plaats. Tegelijkertijd wordt aan de medewerkers meegedeeld dat de ict-voorzieningen van de Kamer weer helemaal in orde zijn en geen belemmering vormen voor het thuiswerken.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

Verslag Presidiumvergadering 27 mei 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 13 mei

Naar aanleiding van het verslag vraagt mevrouw Bergkamp of het nodig is om na elk Coronadebat te stemmen over de bij dat debat ingediende moties. Nu er elke dinsdagmiddag stemmingen zijn kunnen deze moties op dinsdag in stemming worden gebracht, tenzij de inhoud van de motie directe stemming noodzakelijk maakt. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

4.1.1

4. Kamerorganisatie

4.1 Notitie anderhalve meter protocol Tweede Kamer

De Presidiumleden hebben een aantal praktische vragen over de uitwerking van het anderhalve meter protocol. Ook is niet duidelijk wat de precieze financiële consequenties zijn van het protocol. De Voorzitter vindt het belangrijk dat dit duidelijk is omdat het ministerie van Binnenlandse Zaken vraagt mee te denken over bezuinigingsmogelijkheden. De [REDACTED] licht toe dat de financiering van de coronamaatregelen vooralsnog budgettair neutraal is, doordat spullen hergebruikt worden en er in deze tijd ook kosten wegvallen, er is bijv. minder externe inhuur en er zijn minder OV-kosten. Mochten er extra investeringen gedaan worden om thuiswerkplekken te faciliteren of meer parkeerruimte te huren dan komt er een voorstel naar het Presidium. Nu de maatregelen enigszins versoepeld zijn, wordt gezocht naar een goede balans tussen enerzijds de regels en anderzijds de verantwoordelijkheid die mensen zelf hebben. De Voorzitter zegt dat de pers voldoende ruimte moet hebben om haar werk te doen. De Presidiumleden merken op dat de faciliteiten tijdens de fractievergaderingen verschillend zijn. De aanwezigheid van een scherm voor de degenen die inbellen tijdens een vergadering werkt goed. Niet alle zalen hebben deze mogelijkheid. De [REDACTED] zegt toe dat in kaart wordt gebracht wat er op dit moment mogelijk is en zoekt uit wat de kosten zijn om meer videoschermen in de zalen aan te laten leggen. De plicht om aan de Beveiligingsdienst te melden wie er fysiek in het Kamergebouw aanwezig zijn wordt uit het protocol gehaald. De thuiswerknorm als uitgangspunt blijft gehandhaafd. Het Presidium neemt kennis van het anderhalve meter protocol.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

4.2 Hoofdelijke stemmingen

De Voorzitter zegt dat er 19 moties voorliggen waarover een hoofdelijke stemming is aangevraagd. Het voorstel is om hierover dinsdag 2 juni te stemmen, in alfabetische volgorde. De stoelen waarop de Leden kunnen plaatsnemen zijn gemarkeerd. De hoofdelijke stemming gaat veel tijd in beslag nemen. De Presidiumleden bespreken de optie om de hoofdelijke stemming in twee groepen van 75 te laten plaatsvinden. Na een korte discussie blijft het in de vorige vergadering genomen besluit, om te stemmen in drie groepen van 50, gehandhaafd. De Voorzitter zal de indieners van de moties vragen of ze daadwerkelijk de aangehouden moties in stemming willen brengen.

4.1.1 [REDACTED]

5. Rondvraag

4.1.1 [REDACTED]

- Diverse leden hebben gevraagd of het mogelijk is om weer petitie in ontvangst te nemen. De Voorzitter geeft aan dat op dit moment bekeken wordt op welke manier dit het beste kan worden georganiseerd. De commissievoorzitters en griffiers zullen niet ingaan op digitale petitie-aanbiedingen die georganiseerd worden door lobbyisten is in het wekelijks griffiersoverleg meedeeld.
- Mevrouw Tellegen vraagt hoe er de komende periode wordt omgegaan met werkbezoeken. Het Presidium besluit dat tot 1 september de Tweede Kamer in commissieverband geen werkbezoeken aflegt en geen in- en uitgaande buitenlandse delegaties ontvangt. Het staat Kamerleden vrij dit op individuele titel wel doen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

- De indeling van vergaderingen in commissieverband roept een aantal vragen op. Mevrouw Tellegen vraagt zich af of het systeem van maximaal 7 overleggen per commissie werkbaar is en of dit voldoende flexibiliteit en ruimte laat om urgente overleggen in te plannen. De Voorzitter geeft aan dat zij niet betrokken is geweest bij de organisatie van de commissievergaderingen. Deze overleggen kunnen leiden tot veel vao's die in de plenaire zaal plaatsvinden. Ze komt hier tijdens een volgende vergadering op terug. Daarnaast is er de lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten die ook gepland moeten worden. De Voorzitter zal een overzicht maken van deze debatten.
- De heer Van Raak vraagt of het een optie is om het zomerreces in te korten. In de Presidiumvergadering van 8 mei jl. is besloten om het komende zomerreces in tact te laten. Als blijkt dat het onderwijs een ander vakantierooster invoert komt het onderwerp terug op de agenda.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 11 maart 2020 16.00 uur - 16.30 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Geurts, de heer Van der Lee, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED] (verslag)

afwezig de heer Bosma

Verslag extra Presidiumvergadering 11 maart 2020 - Coronamaatregelen

Mededelingen

De directeur GGD-Haaglanden heeft aangegeven dat medisch gezien het beperken van het aantal bezoekers aan de Kamer mee helpt in het reduceren van de risico's omtrent corona.

In het kader van het sluiten van de Kamer voor bezoekers is bekeken wat de staatsrechtelijke gevolgen zijn van beperkingen of het uitsluiten van bepaalde groepen bezoekers aan de Tweede Kamer. Geconcludeerd is dat dit effect heeft op de openbaarheid van vergaderingen, maar gelet op de uitzonderlijke situatie is het verdedigbaar. Er zijn voldoende (digitale) alternatieven. Gelet op artikel 152 reglement van orde kan het Presidium regels stellen voor de toelating van bezoekers topt het Kamergebouw en in het bijzonder van toehoorders tot de tribunes.

De Voorzitter geeft aan dat de maatregelen dienen om de continuïteit van het parlementaire proces te waarborgen.

Bespreking

Het Presidium bespreek kort hoe om te gaan met lobbyisten, journalisten, petitie-aanbiedingen, gasten en andere genodigden voor hoorzittingen en ronde tafelgesprekken en evenementen. De griffiers en de commissievoorzitters moeten duidelijke richtlijnen krijgen. De concept-brief aan de Kamerbewoners wordt doorgenomen en op een paar punten aangepast. Het Presidium vindt het een evenwichtige brief.

Besluiten

- Het Presidium besluit om met ingang van 13 maart 2020 de bezoeken van ProDemos (scholieren en georganiseerde toeristenbezoeken), geïnteresseerd publiek/dagjesmensen en groepsbezoeken van fracties tot ander order op te schorten.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

- De publieke tribune van de plenaire zaal en de commissiezalen zijn alleen toegankelijk voor geaccrediteerde pers.
- Werkbezoeken en functionele bezoeken aan de Tweede Kamer vinden, in het kader van de voortgang van het parlementaire proces, wel doorgang. De richtlijnen van het RIVM zijn hierbij leidend.
- Per evenement of per petitieaanbieding wordt op basis van een risicoanalyse bekeken of deze activiteit doorgang vindt.

CONCEPT



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 30 juni 2020

Verslag Presidium

vergaderdatum 30 juni 2020 13:00 - 13:30 uur en 17:30 - 21:00 uur

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Van Raak, de heer Bosma (avonddeel), de heer Voordewind (avonddeel), ■■■■■, ■■■■■ (middagdeel), ■■■■■ (stafbureau)

1. Opening

2. Verslag extra Presidiumvergadering 23 juni

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

4. Rondvraag

- De heer Nijboer vraagt hoe het vergaderregime na het zomerreces eruit ziet en welke commissieactiviteiten doorgang kunnen vinden. De Voorzitter zegt dat gewerkt wordt aan een voorstel voor verdere verruiming van alle Kameractiviteiten. Voor de start van het nieuwe parlementaire jaar wordt dit aan het Presidium voorgelegd ter besluitvorming.

4.1.1

- Mevrouw Tellegen vraagt of buitenlandse werkbezoeken na het zomerreces weer ingepland kunnen worden. De Voorzitter zegt dat, onder voorbehoud van de maatregelen die na 1 september gelden, voorbereidingen voor werkbezoeken getroffen kunnen worden. Geadviseerd wordt geen niet-annuleerbare kosten te maken en geen onomkeerbare besluiten te nemen. Eind augustus zal het Presidium hierover een besluit nemen.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

plenaire zaal aanwezig mag zijn bij een vao/vso. Dat wil zeggen, ofwel een Kamerlid in de zaal, óf een fractiemedewerker in de loge.

4.1.1

Besluitenlijst Presidiumvergadering 30 juni 2020 (ter publicatie)

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidium

vergaderdatum 10 juni 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp,
mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, [REDACTED], [REDACTED] (verslag)

Afwezig de heer Van Raak, de heer Van der Lee, de heer Voordewind

Verslag Presidiumvergadering 10 juni 2020

1. **Opening**
2. **Verslag Presidiumvergadering 27 mei 2020**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. **Constitutioneel**

4.1.1

be



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

4. Kamerorganisaties

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1

- Mevrouw Van Toorenburg vraagt hoe het verder gaat met de voorbereidingen rond Prinsjesdag. Zij wijst op de oecumenische dienst die jaarlijks in de Grote Kerk wordt gehouden op Prinsjesdag. De Voorzitter vertelt dat er nog een gesprek komt tussen de ██████s over de protocollaire aspecten van deze dag, waaronder ook de samenstelling van de commissie van in- en uitgeleide.
- Mevrouw Bergkamp informeert of er coronadebatten worden ingepland in het zomerreces. De Voorzitter geeft aan dat het aan de Kamer zelf is om te besluiten tot het houden van coronadebatten. Er kan ook in commissieverband worden gedebatteerd, zodat geen quorum nodig is. Het Presidium geeft aan dat duidelijk gecommuniceerd moet worden dat de Kamer tijdens het zomerreces beschikbaar is voor het voeren van coronagerelateerde debatten.
- Mevrouw Tellegen vraagt hoe omgegaan wordt met spontane hoofdelijke stemmingen en met het houden van één regeling van werkzaamheden per week. De Voorzitter wijst erop dat zij het aanvragen van een hoofdelijke stemming niet kan verbieden. Ze handelt naar bevind van zaken mocht zich een dergelijke situatie voordoen. Het hebben van één regeling van werkzaamheden per week begint te knellen. Het Presidium besluit het eerder genomen besluit over de regeling van werkzaamheden te handhaven. Dit geldt ook voor het besluit om één keer per week, op dinsdag, te stemmen. Hierop wordt alleen uitzondering gemaakt voor moties die betrekking hebben op Euro-ese raden.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ██████████ (agendapunt 3), ██████ (agendapunt 5.1), ██████████ (stafbureau)

Verslag Presidiumvergadering 23 april 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 9 april 2020

De zin: 'Vertrouwelijke briefings vinden niet plaats via videovergaderingen' wordt aangevuld met de opmerking 'omdat de vertrouwelijkheid bij deze wijze van vergaderen niet gegarandeerd kan worden'.

Naar aanleiding van de opmerking in het verslag om een werkgroep in te richten die nadenkt over de voortzetting van het parlementaire werk in een '1,5 meter samenleving' zegt de Voorzitter dat zij de volgende vergadering een notitie wil agenderen met daarin een inventarisatie van de praktische mogelijkheden. Het Presidium bespreekt de noodzaak om dit onderwerp via een werkgroep breder te bestuderen en ook de digitale vragen hierbij te betrekken. Een deel van het Presidium vermoedt dat het instellen van een werkgroep de besluitvorming bemoeilijkt en vindt dit een zaak van het Presidium. Besloten wordt dat de Voorzitter met een voorstel komt hoe op een pragmatische manier invulling gegeven kan worden aan het '1,5 meter parlement'.

3. Stand van zaken coronamaatregelen

3.1 Notitie werkwijze Kamer in coronatijd

De Presidiumleden vinden de notitie die de Voorzitter geschreven heeft over de werkwijze van de Kamer helder. Een deel van het Presidium is ook blij met de voorlichting van de Raad van State en denkt dat dit ruimte biedt om te kijken of eventueel gewerkt kan worden met een digitaal quorum. De Presidiumleden merken op dat er behoefte is aan het voeren van debatten in de plenaire zaal over andere onderwerpen dan corona. Ook wil men meer ruimte voor het indienen van moties na afloop van schriftelijke overleggen, omdat dit van belang is voor het functioneren van de democratie. De Voorzitter geeft aan dat de huidige afspraken door sommige leden als beknellend worden ervaren. Er is ruimte in de plenaire zaal voor het houden van debatten, maar zij krijgt op dit moment geen debataanvragen binnen omdat in een aantal commissies een meerderheid deze aanvragen tegenhoudt. Het Presidium is van



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ██████████ (agendapunt 3), ██████████ (agendapunt 5.1), ██████████ (stafbureau)

mening dat er ruimte moet zijn voor andere debatten in de plenaire zaal dan alleen corona-gerelateerde debatten. De Voorzitter ziet - zoals in de vorige vergadering is afgesproken - toe op de lijst met aangevraagde debatten en de in planning daarvan, omdat de werkzaamheden plaats vinden met in achtneming van de richtlijnen van het kabinet.

De Voorzitter maakt zich zorgen over de lange lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten en zou graag met een schone lei beginnen. Het is aan de individuele leden om debataanvragen van de lijst af te voeren. De lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten wordt aan de fracties voorgelegd met het verzoek er nog een keer kritisch naar te kijken. De volgende vergadering komt dit onderwerp terug.

3.2 Notitie aangehouden moties

Het Presidium is van mening dat het organiseren van een urenlange hoofdelijke stemming in groepjes niet de voorkeur heeft. Het voorstel van de heer Van der Lee om de hoofdelijke stemming over aangehouden moties schriftelijk te laten plaatsvinden is in strijd met het Reglement van Orde, omdat bij een hoofdelijke stemming de stem mondeling moet worden uitgebracht. De vraag is hoe zinvol een hoofdelijke stemming is omdat bij een voltallige vergadering de stemmen weer zullen staken. De Presidiumleden vragen binnen hun eigen fracties of de aangehouden moties daadwerkelijk in stemming gebracht moeten worden. Het is aan de indieners van de motie of zij een stemming willen of niet.

4. Constitutioneel

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3), [REDACTED] (agendapunt 5.1), [REDACTED] (stafbureau)

4.1.1



5. Kamerorganisatie

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3), [REDACTED] (agendapunt 5.1), [REDACTED] (stafbureau))

4.1.1

6. Rondvraag

- Mevrouw Bergkamp vraagt naar de mogelijkheid om initiatiefnota's en initiatiefwetten in te dienen en hierover de schriftelijke inbreng te starten. Dit gaat via de commissies.
- Mevrouw Bergkamp vraagt of de coronadebatten en briefings op een vaste dag en een vast tijdstip kunnen plaatsvinden. De agenda wordt vastgesteld in overleg met de premier en de commissie VWS die ook verschillende hoorzittingen en consultatierondes organiseert.
- Gevraagd wordt of in crisistijd reis- en verblijfskosten van Kamerleden kunnen worden ingehouden omdat er minder reisbewegingen zijn. Ook andere organisaties houden reiskosten in. Op grond van de wet Schadeloosstelling is het niet mogelijk deze bedragen stop te zetten. Er is geen mogelijkheid voor Kamerleden die wel reizen om reis- en verblijfskosten op individuele basis te declareren. Het staat elk Kamerlid vrij om met een voorstel te komen de wet op dit punt aan te passen.
- 4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 09.30 - 11.45

datum 23 april 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, de heer Bosma, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Van Raak, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, ■■■■■, ■■■■■ (agendapunt 3), ■■■■■ (agendapunt 5.1), ■■■■■ (stafbureau)

Besluitenlijst Presidiumvergadering 23 april 2020 (ter publicatie)

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

Verslag Presidiumvergadering 27 mei 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 13 mei

Naar aanleiding van het verslag vraagt mevrouw Bergkamp of het nodig is om na elk Coronadebat te stemmen over de bij dat debat ingediende moties. Nu er elke dinsdagmiddag stemmingen zijn kunnen deze moties op dinsdag in stemming worden gebracht, tenzij de inhoud van de motie directe stemming noodzakelijk maakt. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenborg, de heer Van der Lee

4.1.1

4. Kamerorganisatie

4.1 Notitie anderhalve meter protocol Tweede Kamer

De Presidiumleden hebben een aantal praktische vragen over de uitwerking van het anderhalve meter protocol. Ook is niet duidelijk wat de precieze financiële consequenties zijn van het protocol. De Voorzitter vindt het belangrijk dat dit duidelijk is omdat het ministerie van Binnenlandse Zaken vraagt mee te denken over bezuinigingsmogelijkheden. De [REDACTED] licht toe dat de financiering van de coronamaatregelen vooralsnog budgettair neutraal is, doordat spullen hergebruikt worden en er in deze tijd ook kosten wegvallen, er is bijv. minder externe inhuur en er zijn minder OV-kosten. Mochten er extra investeringen gedaan worden om thuiswerkplekken te faciliteren of meer parkeerruimte te huren dan komt er een voorstel naar het Presidium. Nu de maatregelen enigszins versoepeld zijn, wordt gezocht naar een goede balans tussen enerzijds de regels en anderzijds de verantwoordelijkheid die mensen zelf hebben. De Voorzitter zegt dat de pers voldoende ruimte moet hebben om haar werk te doen. De Presidiumleden merken op dat de faciliteiten tijdens de fractievergaderingen verschillend zijn. De aanwezigheid van een scherm voor de degenen die inbellen tijdens een vergadering werkt goed. Niet alle zalen hebben deze mogelijkheid. De [REDACTED] zegt toe dat in kaart wordt gebracht wat er op dit moment mogelijk is en zoekt uit wat de kosten zijn om meer videoschermen in de zalen aan te laten leggen. De plicht om aan de Beveiligingsdienst te melden wie er fysiek in het Kamergebouw aanwezig zijn wordt uit het protocol gehaald. De thuiswerknorm als uitgangspunt blijft gehandhaafd. Het Presidium neemt kennis van het anderhalve meter protocol.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

4.2 Hoofdelijke stemmingen

De Voorzitter zegt dat er 19 moties voorliggen waarover een hoofdelijke stemming is aangevraagd. Het voorstel is om hierover dinsdag 2 juni te stemmen, in alfabetische volgorde. De stoelen waarop de Leden kunnen plaatsnemen zijn gemarkeerd. De hoofdelijke stemming gaat veel tijd in beslag nemen. De Presidiumleden bespreken de optie om de hoofdelijke stemming in twee groepen van 75 te laten plaatsvinden. Na een korte discussie blijft het in de vorige vergadering genomen besluit, om te stemmen in drie groepen van 50, gehandhaafd. De Voorzitter zal de indieners van de moties vragen of ze daadwerkelijk de aangehouden moties in stemming willen brengen.

4.1.1



5. Rondvraag

4.1.1



- Diverse leden hebben gevraagd of het mogelijk is om weer petitie in ontvangst te nemen. De Voorzitter geeft aan dat op dit moment bekeken wordt op welke manier dit het beste kan worden georganiseerd. De commissievoorzitters en griffiers zullen niet ingaan op digitale petitie-aanbiedingen die georganiseerd worden door lobbyisten is in het wekelijks griffiersoverleg meedeeld.
- Mevrouw Tellegen vraagt hoe er de komende periode wordt omgegaan met werkbezoeken. Het Presidium besluit dat tot 1 september de Tweede Kamer in commissieverband geen werkbezoeken aflegt en geen in- en uitgaande buitenlandse delegaties ontvangt. Het staat Kamerleden vrij dit op individuele titel wel doen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

- De indeling van vergaderingen in commissieverband roept een aantal vragen op. Mevrouw Tellegen vraagt zich af of het systeem van maximaal 7 overleggen per commissie werkbaar is en of dit voldoende flexibiliteit en ruimte laat om urgente overleggen in te plannen. De Voorzitter geeft aan dat zij niet betrokken is geweest bij de organisatie van de commissievergaderingen. Deze overleggen kunnen leiden tot veel vao's die in de plenaire zaal plaatsvinden. Ze komt hier tijdens een volgende vergadering op terug. Daarnaast is er de lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten die ook gepland moeten worden. De Voorzitter zal een overzicht maken van deze debatten.
- De heer Van Raak vraagt of het een optie is om het zomerreces in te korten. In de Presidiumvergadering van 8 mei jl. is besloten om het komende zomerreces in tact te laten. Als blijkt dat het onderwijs een ander vakantierooster invoert komt het onderwerp terug op de agenda.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, ■■■■, ■■■■, ■■■■
afwezig mevrouw Van Toorenborg, de heer Van der Lee

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

Verslag Presidiumvergadering 27 mei 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 13 mei

Naar aanleiding van het verslag vraagt mevrouw Bergkamp of het nodig is om na elk Coronadebat te stemmen over de bij dat debat ingediende moties. Nu er elke dinsdagmiddag stemmingen zijn kunnen deze moties op dinsdag in stemming worden gebracht, tenzij de inhoud van de motie directe stemming noodzakelijk maakt. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

4.1.1

4. Kamerorganisatie

4.1 Notitie anderhalve meter protocol Tweede Kamer

De Presidiumleden hebben een aantal praktische vragen over de uitwerking van het anderhalve meter protocol. Ook is niet duidelijk wat de precieze financiële consequenties zijn van het protocol. De Voorzitter vindt het belangrijk dat dit duidelijk is omdat het ministerie van Binnenlandse Zaken vraagt mee te denken over bezuinigingsmogelijkheden. De [REDACTED] licht toe dat de financiering van de coronamaatregelen vooralsnog budgettair neutraal is, doordat spullen hergebruikt worden en er in deze tijd ook kosten wegvallen, er is bijv. minder externe inhuur en er zijn minder OV-kosten. Mochten er extra investeringen gedaan worden om thuiswerkplekken te faciliteren of meer parkeerruimte te huren dan komt er een voorstel naar het Presidium. Nu de maatregelen enigszins versoepeld zijn, wordt gezocht naar een goede balans tussen enerzijds de regels en anderzijds de verantwoordelijkheid die mensen zelf hebben. De Voorzitter zegt dat de pers voldoende ruimte moet hebben om haar werk te doen. De Presidiumleden merken op dat de faciliteiten tijdens de fractievergaderingen verschillend zijn. De aanwezigheid van een scherm voor de degenen die inbellen tijdens een vergadering werkt goed. Niet alle zalen hebben deze mogelijkheid. De [REDACTED] zegt toe dat in kaart wordt gebracht wat er op dit moment mogelijk is en zoekt uit wat de kosten zijn om meer videoschermen in de zalen aan te laten leggen. De plicht om aan de Beveiligingsdienst te melden wie er fysiek in het Kamergebouw aanwezig zijn wordt uit het protocol gehaald. De thuiswerknorm als uitgangspunt blijft gehandhaafd. Het Presidium neemt kennis van het anderhalve meter protocol.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

4.2 Hoofdelijke stemmingen

De Voorzitter zegt dat er 19 moties voorliggen waarover een hoofdelijke stemming is aangevraagd. Het voorstel is om hierover dinsdag 2 juni te stemmen, in alfabetische volgorde. De stoelen waarop de Leden kunnen plaatsnemen zijn gemarkeerd. De hoofdelijke stemming gaat veel tijd in beslag nemen. De Presidiumleden bespreken de optie om de hoofdelijke stemming in twee groepen van 75 te laten plaatsvinden. Na een korte discussie blijft het in de vorige vergadering genomen besluit, om te stemmen in drie groepen van 50, gehandhaafd. De Voorzitter zal de indieners van de moties vragen of ze daadwerkelijk de aangehouden moties in stemming willen brengen.

4.1.1



5. Rondvraag

4.1.1



- Diverse leden hebben gevraagd of het mogelijk is om weer petitie in ontvangst te nemen. De Voorzitter geeft aan dat op dit moment bekeken wordt op welke manier dit het beste kan worden georganiseerd. De commissievoorzitters en griffiers zullen niet ingaan op digitale petitie-aanbiedingen die georganiseerd worden door lobbyisten is in het wekelijks griffiersoverleg meegedeeld.
- Mevrouw Tellegen vraagt hoe er de komende periode wordt omgegaan met werkbezoeken. Het Presidium besluit dat tot 1 september de Tweede Kamer in commissieverband geen werkbezoeken aflegt en geen in- en uitgaande buitenlandse delegaties ontvangt. Het staat Kamerleden vrij dit op individuele titel wel doen.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
afwezig mevrouw Van Toorenburg, de heer Van der Lee

- De indeling van vergaderingen in commissieverband roept een aantal vragen op. Mevrouw Tellegen vraagt zich af of het systeem van maximaal 7 overleggen per commissie werkbaar is en of dit voldoende flexibiliteit en ruimte laat om urgente overleggen in te plannen. De Voorzitter geeft aan dat zij niet betrokken is geweest bij de organisatie van de commissievergaderingen. Deze overleggen kunnen leiden tot veel vao's die in de plenaire zaal plaatsvinden. Ze komt hier tijdens een volgende vergadering op terug. Daarnaast is er de lijst met meerderheidsdebatten en dertigledendebatten die ook gepland moeten worden. De Voorzitter zal een overzicht maken van deze debatten.
- De heer Van Raak vraagt of het een optie is om het zomerreces in te korten. In de Presidiumvergadering van 8 mei jl. is besloten om het komende zomerreces in tact te laten. Als blijkt dat het onderwijs een ander vakantierooster invoert komt het onderwerp terug op de agenda.

4.1.1



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering 09:30 - 10.45 uur (souterrain Ridderzaal)

datum 27 mei 2020

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, de heer Bosma, de heer Nijboer, de heer Van Raak, de heer Voordewind, ■■■■, ■■■■, ■■■■
afwezig mevrouw Van Toorenborg, de heer Van der Lee

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [redacted] (agendapunt 3.1), [redacted] (agendapunt 3.1), [redacted] (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

Verslag Presidiumvergadering 8 mei 2020

1. Opening

2. Verslag Presidiumvergadering 23 april

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Constitutioneel

3.1 Notitie verruiming werkzaamheden Tweede Kamer

De Voorzitter licht toe dat, nu het kabinet een toekomstperspectief heeft geschetst voor de komende maanden, er ook voor de Tweede Kamer een andere fase aanbreekt. De Presidiumleden zijn akkoord met het voorstel van de Voorzitter om het parlementaire werk te verruimen door wekelijks weer een mondeling vragenuur en een regeling van werkzaamheden te laten plaats vinden. Ook is de plenaire zaal op dinsdag, woensdag en donderdag beschikbaar voor debatten. De Presidiumleden spreken hun waardering uit voor de notitie. Gewezen wordt op de noodzaak om stap-voor-stap op te starten zodat ook de fracties intern de gelegenheid hebben dit goed te organiseren. Het organiseren van een hoofdelijke stemming kan op verschillende manieren vorm gegeven worden, groepsgewijs of verspreid over de zaal en de publieke tribune. De presidiumleden zullen dit punt bespreken in hun fractie. Om ruimte te creëren in de plenaire zaal wordt de dienst verslag en redactie verplaatst en komt achter vak K. Het Presidium stemt hiermee in. Voor het houden van fractievergaderingen heeft de Voorzitter samen met het [redacted] in kaart gebracht welke zalen beschikbaar zijn met inachtneming van de RIVM-richtlijnen. De fracties moeten hierover onderling afspraken maken. Dit is een taak van de politiek secretarissen. Mevrouw Tellegen zal de politiek secretarissen en de ambtelijk secretarissen bijeenroepen zodat hierover in gezamenlijkheid afspraken gemaakt kunnen worden. Het gereedmaken van meer vergaderzalen kost tijd, omdat hiervoor meubilair moet worden besteld wat niet direct leverbaar is. Zodra een zaal ingericht kan worden gebeurt dit ook. Waar mogelijk zijn er ook voorzieningen voor slechthorenden. De procedurevergaderingen kunnen plaats blijven vinden via een videovergadering, die ook live gestreamd kan worden. De Voorzitter geeft aan dat thuiswerken nog steeds het uitgangspunt is, maar er moet een balans gevonden worden tussen thuiswerken en de aanwezigheid in de Kamer. De



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

[REDACTED] werkt momenteel aan een 'anderhalve meter-protocol' voor de ambtelijke organisatie van de Tweede Kamer waarin ingegaan wordt op de werkplekken, ict, restaurant, ov-gebruik en andere praktische zaken. Dit wordt de volgende vergadering geagendeerd en vervolgens besproken met de ambtelijk secretarissen en de Ondernemingsraad. De Voorzitter zal de volgende vergadering een stappenplan agenderen waarin staat hoe het primair proces opgestart wordt. Mevrouw Tellegen pleit nogmaals voor de invoering van een digitaal quorum in deze bijzondere situatie tot aan de zomer. De Voorzitter geeft aan dit onderwerp al een aantal keren besproken is. Nu de Kamer het parlementaire werk weer hervat is dit punt niet meer aan de orde. Het staat Kamerleden vrij hierover een voorstel in te dienen. De heer Van der Lee stelt voor om de komende tijd in het mondeling vragenuur geen coronagerelateerde vragen toe te laten maar juist te kiezen voor andere actuele onderwerpen. Aansluitend wordt voorgesteld de termijn voor het indienen van mondelinge vragen te sluiten aan het eind van maandagmiddag. Hiermee wordt afweken van het reglement van orde van de Tweede Kamer. Dit komt terug in het stappenplan. Tijdens de vorige vergadering is gesproken over het schrappen van de lange lijst van meerderheidsdebatten en dertigledendebatten. De Voorzitter geeft aan dat het Presidium niet de bevoegdheid heeft dit te doen. Zij zal een beroep doen op alle commissievoorzitters om in hun procedurevergadering te bevorderen dat debatten van deze lijst afgevoerd worden. De Voorzitter vraagt de presidiumleden om dit ook binnen hun eigen fractie te doen. Vooralsnog gaat het Presidium ervanuit dat het komende zomerreces gehandhaafd blijft. Als blijkt dat het onderwijs deze zomer een ander vakantieooster invoert komt het onderwerp terug op de agenda.

4.1.1.

4. Kamerorganisatie

4.1.1.



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van Toorenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind, [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (agendapunt 3.1), [REDACTED] (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak

4.1.1



Besluitenlijst Presidiumvergadering 8 mei 2020 (ter publicatie)

- Het Presidium is akkoord met het voorstel om het parlementaire werk te verruimen door wekelijks weer een mondeling vragenuur en een regeling van werkzaamheden te laten plaats vinden. Ook is de plenaire zaal op dinsdag, woensdag en donderdag beschikbaar voor debatten.
- Het Presidium stemt in met de verplaatsing in de plenaire zaal van de dienst verslag en redactie
- Het Presidium besluit dat tot en met het zomerreces de Tweede Kamer niet toegankelijk is voor bezoekers

4.1.1





Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAAL

Verslag Presidiumvergadering via pexip 10:00 - 11:30

datum 8 mei 2020

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

deelnemers Voorzitter, mevrouw Tellegen, mevrouw Bergkamp, mevrouw Van
Toenburg, de heer Nijboer, de heer Van der Lee, de heer Voordewind,
■■■■, ■■■■, ■■■■■■■■■■ (agendapunt 3.1), ■■■■■■■■■■
(agendapunt 3.1), ■■■■■■■■■■ (stafbureau)
afwezig de heer Bosma, de heer Van Raak